

Nationalräkenskaper 1993-2017

National Accounts 1993-2017

I korta drag

Korrigering 2019-09-13

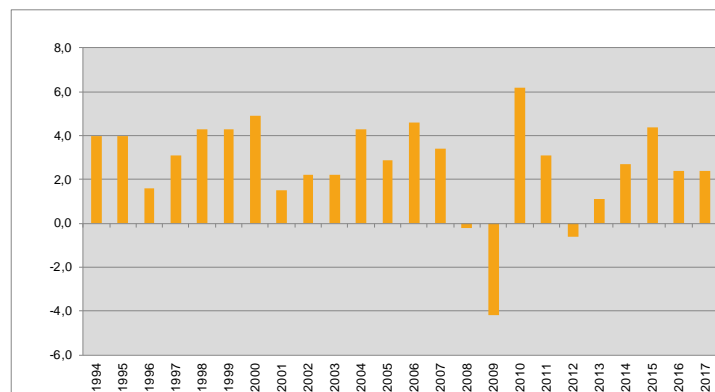
Tabell 36, revideringar i finansiellt sparande, har korrigerats för åren 1993-2016 för icke-finansiella bolag och hushåll.

I detta SM redovisas resultatet från den detaljerade beräkningen av Sveriges nationalräkenskaper för år 2017. Därtill redovisas reviderade resultat från den allmänna översynen avseende åren 1993-2016.

Resultaten visar bland annat att BNP för år 2017 uppgick till 4 621 miljarder kronor i löpande priser. Jämfört med 2016 ökade BNP med 2,4 procent i fasta priser. BNP-tillväxten reviderades därmed upp med 0,3 procentenheter jämfört med den senaste versionen av de preliminära kvartalsvisa beräkningarna. Den del som bidrog mest till revideringen av BNP-tillväxten var tjänsteexporten, medan näringslivets fasta bruttoinvesteringar bidrog mest i motsatt riktning.

Resultatet från den allmänna översynen har främst förändrat nivåerna i BNP. Utvecklingen över tid är däremot reviderad i mindre omfattning. År 2015, som var utgångsåret för den allmänna översynen, var BNP i löpande priser 4 248 miljarder kronor, vilket innebär en höjning med 47 miljarder kronor jämfört med tidigare beräkningar. För åren 1993-2016 har BNP i löpande priser reviderats med mellan -3 och 58 miljarder kronor.

Diagram 1. BNP år 1994-2017, volymförändring (procent)

Stefan Gunér, SCB, tfn 010-479 40 75, nrinfo@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3106 Serie NR – Nationalräkenskaper 10 SM 1901. Utgivet den 13 september 2019.

URN:NBN:SE:SCB-2019-NR10SM1901_pdf

Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Den ekonomiska utvecklingen 2017	3
Bruttonationalprodukten, BNP	3
BNP från användningssidan	3
BNP från produktionssidan	10
Arbetsmarknad och produktivitet	13
Jämförelse av BNP vid olika beräkningstillfällen	15
Sektorräkenskaperna	16
Revidering av nationalräkenskaperna 1993-2016	21
Bakgrund, övergripande resultat och de viktigaste förändringarna	21
BNP från användningssidan	25
BNP från produktionssidan	41
Arbetsmarknad och produktivitet	45
Kvartalsräkenskaperna	52
Sektorräkenskaperna	53
Kort om statistiken	56
Statistikens ändamål och innehåll	56
Information om statistikens framställning	56
Information om statistikens kvalitet	56
In English	57
Economic development in 2017	57
Revision of the national accounts 1993-2016	58
Background	58
The year 2015	58
The period 1993-2016	58
List of diagrams	60
List of tables	61
List of terms	63

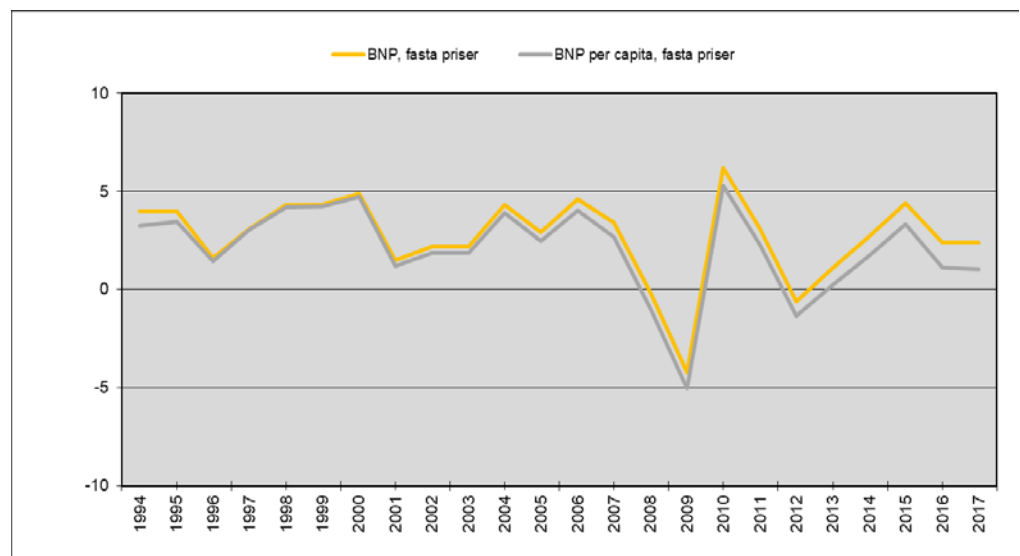
Statistiken med kommentarer

Den ekonomiska utvecklingen 2017

Bruttonationalprodukten, BNP

År 2017 ökade BNP i fasta priser med 2,4 procent jämfört med året innan. Tillväxten reviderades därmed upp med 0,3 procentenheter jämfört med den senaste versionen av de preliminära kvartalsvisa beräkningarna. Folkmängden i Sverige ökade mellan åren 2016 och 2017 med 1,4 procent, vilket gjorde att tillväxten i BNP per capita i fasta priser stannade på 1,0 procent.

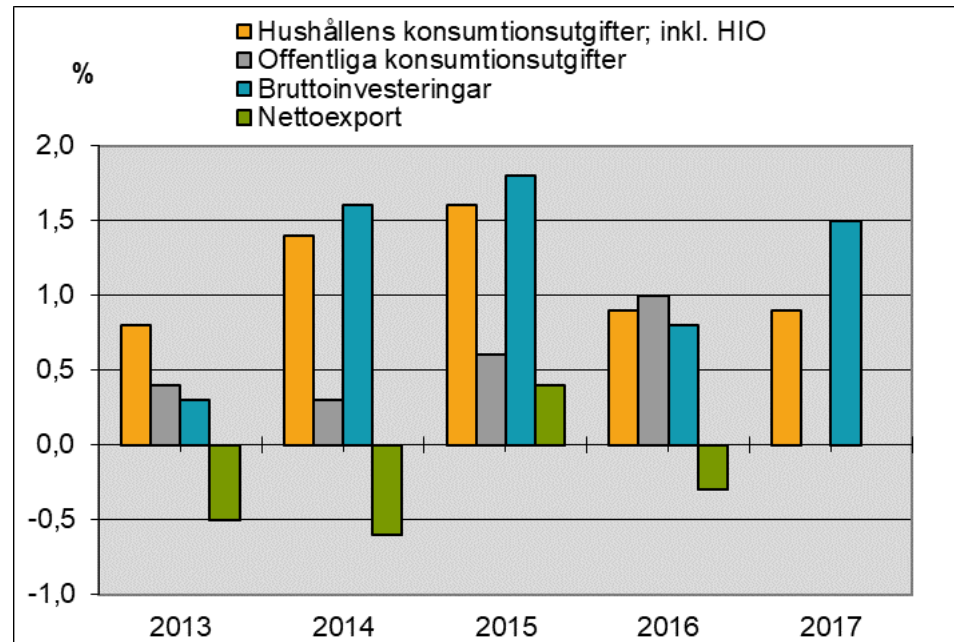
Diagram 2. BNP och BNP per capita i fasta priser 1994-2017, volymförändring (procent)

BNP från användningssidan

BNP från användningssidan utgörs av hushållens konsumtionsutgifter, offentliga konsumtionsutgifter, bruttoinvesteringar och nettoexport (export minus import). För att åskådliggöra vad förändringen i de olika efterfrågekomponenterna betyder för BNP-tillväxten beräknas bidragen till BNP-tillväxten från användningssidan. Nettoexporten anger således hur mycket utrikeshandeln bidrar med till BNP-utvecklingen. År 2017 var det de bruttoinvesteringarna som gav det största bidraget till BNP-utvecklingen med 1,5 procentenheter.

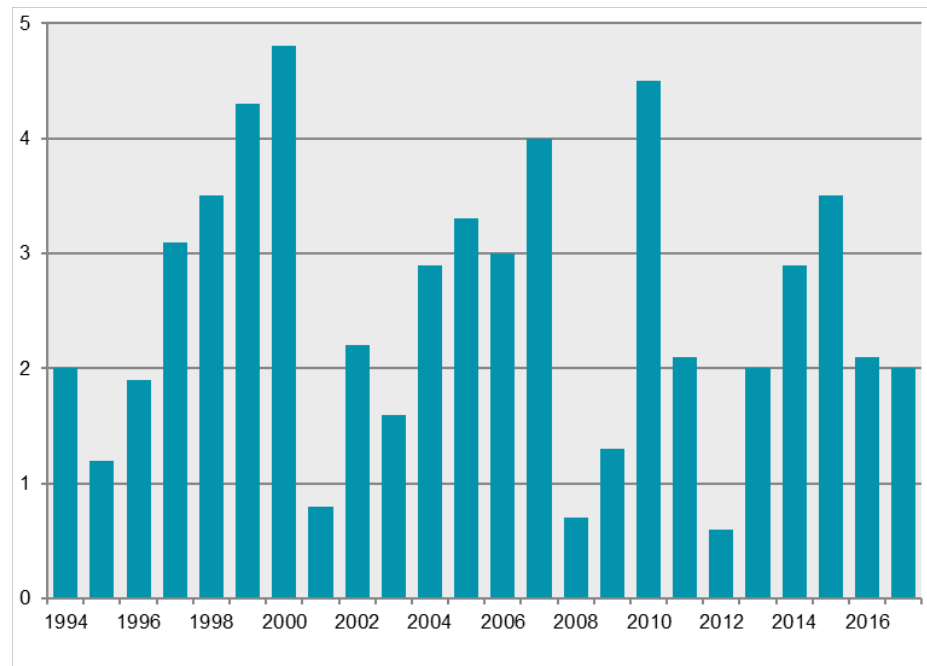
Diagram 3. Användningssidans bidrag till BNP:s volymförändring 2013-2017 (procentenheter)

Bruttoinvesteringarna är den efterfrågekomponent som under de senaste fem åren har gett störst bidrag till BNP-tillväxten, men även hushållskonsumtionen gav stora bidrag. Nettoexporten gav positivt bidrag endast år 2015. År 2017 bidrog varken den offentliga konsumtionen eller nettoexporten till utvecklingen (se diagram ovan).

Hushållens konsumtionsutgifter

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter, med vilket menas hushåll exklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer, ökade med 2,0 procent i volym år 2017 jämfört med året innan och bidrog med 0,9 procentenheter till den totala BNP-tillväxten. Konsumtionsutgifterna var 2 021 miljarder kronor i löpande priser. BNP var samma år 4 621 miljarder kronor, vilket innebar att ca 44 procent av BNP bestod av de egentliga hushållens konsumtion.

Diagram 4. De egentliga hushållens konsumtionsutgifter 1994-2017, volymförändring (procent)**Tabell 1. De egentliga hushållens konsumtionsutgifter efter huvudändamål 2017; löpande priser (miljarder kronor), bidrag (procentenheter) och volymförändring (procent)**

COICOP	Löpande priser mdkr	Bidrag procentenheter	Volymutveckling procent
01 Livsmedel	251	0,3	2,1
02 Alkohol och tobak	69	0,0	0,2
03 Kläder och skor	88	0,0	0,5
04 Bostad	510	0,3	1,3
05 Möbler	121	0,2	3,8
06 Hälsa- och sjukvård	64	0,0	0,7
07 Transporter	249	0,1	0,9
08 Kommunikation	63	0,7	24,8
09 Fritid och Underhållning	222	0,7	6,2
10 Utbildning	6	0,0	-2,9
11 Hotell och restaurang	142	-0,1	-1,9
12 Övriga varor och tjänster	222	-0,2	-2,2
Total konsumtion exkl. ofördelad konsumtion	2 006	1,9	1,9
15 Svensk konsumtion utomlands	142	0,5	8,3
16 Utländsk konsumtion i Sverige	-127	-0,5	8,0
TOTALT	2 021	2,0	2,0

Störst bidrag till den totala konsumtionsökningen kom från utgifter för kommunikation samt fritid och underhållning. De bidrog med 0,7 procentenheter vardera till hushållskonsumtionens tillväxt. Utgifterna för bostäder ökade med 1,3 procent. Inom denna post ryms utgifter för hyror och nyttjandevärden av ägda bostäder, inkl. bostadsrätter, samt uppvärmningskostnader. Bostäder är den enskilt största posten inom hushållskonsumtionen och stod år 2017 för cirka 25 procent av den egentliga hushållskonsumtionen. Utgifterna för kommunikation ökade med 24,8 procent och det var framförallt konsumtion av mobiltelefoner som ökade.

Minskade gjorde däremot konsumtionsutgifterna för utbildning, hotell och restaurang samt övriga varor och tjänster.

Den svenska konsumtionen utomlands ökade med 8,3 procent och bidrog med 0,5 procentenheter till hushållskonsumtionsutvecklingen. Samtidigt ökade utländska besökarens konsumtion i Sverige med 8,0 procent vilket höll tillbaka uppgången med 0,5 procentenheter, eftersom det dras bort från konsumtionen.

Konsumtionen kan också fördelas på varor och tjänster. År 2017 bestod den till 48 procent av varukonsumtion och till 52 procent av tjänstekonsumtion. Konsumtionen av varor ökade med 2,9 procent medan konsumtionen av tjänster ökade med 1,0 procent.

Sett över en längre tidsperiod är 2017 års volymutveckling på 2,0 procent lägre än den genomsnittliga utvecklingen på 2,5 procent för åren 1994-2016.

Hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter

Hushållens icke-vinstdrivande organisationers (HIO) konsumtionsutgifter steg med 6,7 procent 2017 jämfört med året innan, räknat i fasta priser. Bidraget till den totala BNP-tillväxten var emellertid marginellt. Svenska kyrkans konsumtion ökade med 0,5 procent medan övriga HIO-organisationers konsumtion steg med 10,3 procent.

HIO:s totala konsumtionsutgifter var 56 miljarder kronor i löpande priser. Då BNP uppgick till 4 621 miljarder kronor innebar detta att HIO:s konsumtion utgjorde 1,2 procent av BNP.

Tabell 2. Hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter 2017, löpande priser (miljarder kronor) och volymförändring (procent)

Sektor	Löpande priser mdkr	Volymutveckling procent
HIO exkl sv. Kyrkan	36	10,3
Svenska kyrkan	20	0,5
HIO totalt	56	6,7

Hushållens faktiska konsumtion

Hushållens faktiska konsumtion visar hushållssektorns totala konsumtion oberoende av om det är hushållen själva eller den offentliga sektorn som står för utgiften. Hushållens faktiska konsumtion består av de egentliga hushållens konsumtionsutgifter, hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter samt den offentliga sektorns individuella konsumtionsutgifter. Exempel på individuella konsumtionsutgifter är utbildning, hälso- och sjukvård, omsorg samt kultur- och rekreationstjänster. Den faktiska konsumtionen är beräknad för att underlätta jämförbarheten mellan länder.

Tabellen nedan visar hushållens totala konsumtionsutgifter och den faktiska konsumtionen åren 2013-2017. Hushållens totala konsumtionsutgifter utgjorde under perioden knappt hälften av BNP. Den faktiska konsumtionen var större och utgjorde knappt två tredjedelar av BNP.

Tabell 3. Hushållens faktiska konsumtionsutgifter 2013-2017, löpande priser (miljarder kronor) och andel av BNP (procent)

Sektor	2013	2014	2015	2016	2017
Egentliga hushålls konsumtionsutgifter	1 743	1 808	1 891	1 948	2 021
Hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter	45	49	51	51	56
Hushållens totala konsumtionsutgifter	1 788	1 857	1 942	1 999	2 077
Hushållens totala konsumtionsandel av BNP	47,0	46,6	45,7	45,3	45,0
Offentliga myndigheters totala individuella konsumtionsutgifter	712	744	790	851	879
Hushållens faktiska konsumtion	2 500	2 601	2 732	2 850	2 956
Hushållens faktiska konsumtionsandel av BNP	65,6	65,3	64,3	64,5	64,0

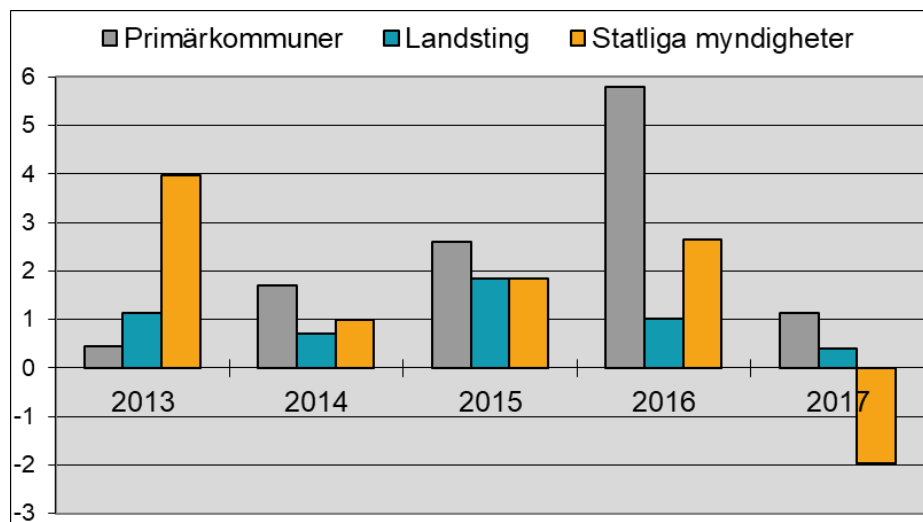
Offentliga konsumtionsutgifter

Under 2017 ökade de offentliga konsumtionsutgifterna med 0,1 procent i volym jämfört med föregående år. Bidraget till den totala BNP-utvecklingen var neutralt, dvs. den offentliga konsumtionen bidrog varken negativt eller positivt till BNP-tillväxten.

Konsumtionsutgifterna för primärkommunerna, som är den största delsektorn, ökade med 1,1 procent i volym. Produktionen ökade med 1,4 procent och sociala naturaförmåner minskade med 3,0 procent. Minskningen av sociala naturaförmåner förklaras framförallt av minskade kostnader kopplade till flyktingmottagande.

Konsumtionsutgifterna för statliga myndigheter, inklusive sociala trygghetsfonder, minskade med 2,0 procent i volym och produktionen minskade med 0,4 procent. Produktionsminskningen beror till stor del på minskad aktivitet hos Migrationsverket under 2017 efter en kraftig ökning av antal asylsökande 2015-2016. Sociala naturaförmåner minskade mest procentuellt sett med 9,1 procent. Även denna post påverkas av migrationen, då Migrationsverkets köp av asylboendetjänster återfinns här.

Landstingens konsumtionsutgifter ökade med 0,4 procent i volym. Produktionen ökade med 0,2 procent. Den individuella delen av produktionen (där läkar- och sjukhusvård ingår) minskade med 0,8 procent, medan den kollektiva delen ökade med 7,7 procent. Sociala naturaförmåner ökade med 2,4 procent där både utgifter för köp av verksamhet från privata utförare samt utgifter för läkemedelsförmånen ökade.

Diagram 5. Offentliga konsumtionsutgifter 2013-2017, volymförändring (procent)

Fasta bruttoinvesteringar

De fasta bruttoinvesteringarna ökade med 5,6 procent i volym jämfört med föregående år. Det var mer än den genomsnittliga tillväxttakten sedan 1994 på 4,0 procent. Uppgången förklaras till stor del av en fortsatt stark utveckling för bygginvesteringarna. Allra starkast gick nybyggda bostäder som steg med 9,3 procent medan ombyggnationer ökade med 4,1 procent och övriga byggnader och anläggningar ökade med 4,8 procent. Sammantaget stod investeringarna i byggnader och anläggningar för 2,7 procentenheter av den totala investeringsuppgången. Även investeringar i immateriella tillgångar ökade rejält, framförallt datorprogram och databaser som bidrog med 1,8 procentenheter till den totala investeringsuppgången.

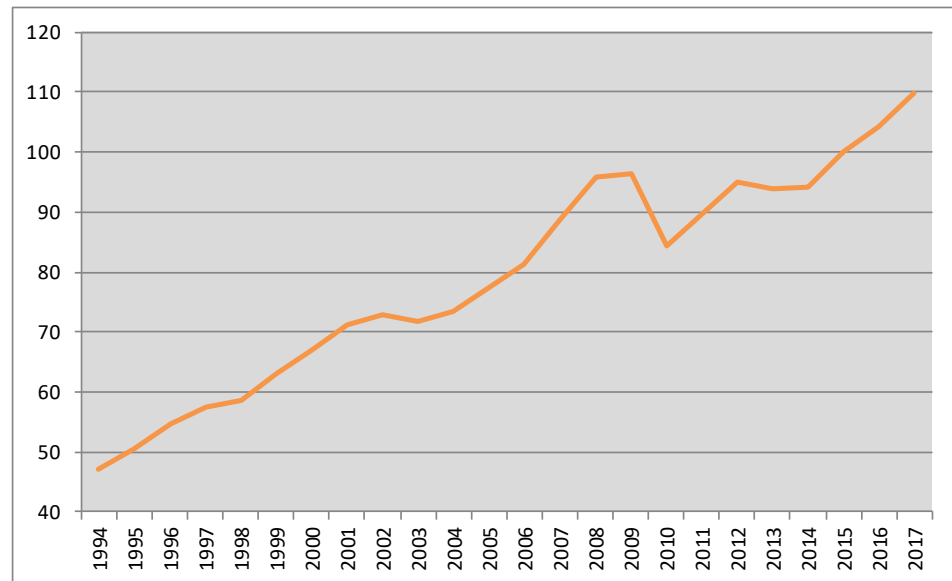
Bland maskininvesteringar ökade transportmedel och övriga maskiner och inventarier samt vapensystem. Maskininvesteringarna drogs dock ner av att investeringar i IKT-utrustning minskade, dvs. utrustning för informations- och kommunikationsteknik. Totalt ökade maskininvesteringarna med 1,7 procent.

Investeringskvoten, de fasta bruttoinvesteringarnas andel av BNP, ökade till 25,2 procent jämfört med 24,2 procent föregående år.

I näringslivet ökade investeringarna med 5,4 procent jämfört med föregående år. Varubranschernas investeringar ökade med 2,9 procent medan tjänstebanscherernas ökade med 6,5 procent. Branscherna för fordons- och maskintillverkning samt el- och byggbranscherna bidrog mest till uppgången bland varuproducenter. Bland tjänsteproducenterna bidrog programvarubranschen och branschen för förlagsverksamhet till mycket av uppgången. Till förlagsbranschen hör utgivning av datorprogram. Även fastighetsbranschen som står bakom mycket av bostads- och byggnadsinvesteringarna bidrog stort till uppgången.

Investeringar inom offentliga myndigheter steg med 6,4 procent. Såväl de statliga myndigheterna som primärkommunerna och landstingen ökade sina investeringar. Investeringar i vägar och övriga byggnader och anläggningar stod för merparten av de offentliga myndigheternas investeringar.

Både investeringsvärdet och utvecklingstalen har höjts betydligt för investeringar i immateriella tillgångar mellan åren 2017 och 2016 jämfört med tidigare preliminärskattning. Det beror bland annat på att en ny modell för egenproducerade programvaror har införts i samband med den allmänna översynen. Nivåökningen förstärks år 2017 av att uppdaterade underlag för köpta programvaror har sänkt nivån åren 2015-2016 medan år 2017 har höjts jämfört tidigare publicerad version.

Diagram 6. Fasta bruttoinvesteringar 1994-2017, volymindex (år 2015=100)**Tabell 4. Fasta bruttoinvesteringar efter näringsgren och investeringstyp 2017; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och bidrag (procentenheter)**

Näringsgren	Investeringstyp	Löpande priser mdkr	Volymutveckling procent	Bidrag procentenheter
Hela ekonomin	1 Samtliga fasta tillgångar	1 163	5,6	5,6
Hela ekonomin	1.1 Byggnader och anläggningar	511	6,3	2,7
Hela ekonomin	1.1.1 Bostäder	263	7,9	1,7
Hela ekonomin	1.1.1.1 Permanentbostäder, nybyggnation	156	9,3	1,2
Hela ekonomin	1.1.1.2 Permanentbostäder, ombyggnation	81	4,1	0,3
Hela ekonomin	1.1.2 Övriga byggnader och anläggningar	248	4,8	1,0
Hela ekonomin	1.2 Maskiner och inventarier samt vapensystem	345	1,7	0,5
Hela ekonomin	1.2.1 Transportmedel	79	10,7	0,7
Hela ekonomin	1.2.2 IKT-utrustning	52	-4,7	-0,2
Hela ekonomin	1.2.3 Övr mask och inv samt vapensystem	214	0,3	0,1
Hela ekonomin	1.4 Immateriella tillgångar	305	9,1	2,3
Hela ekonomin	1.4.1 Forskning och utveckling	136	4,2	0,5
Hela ekonomin	1.4.2 Datorprogram och databaser	165	13,3	1,8
Näringslivet totalt	1 Samtliga fasta tillgångar	985	5,4	4,5
A01-F43 varuproducenter	1 Samtliga fasta tillgångar	285	2,9	0,7
G45-T98 Tjänsteproducenter	1 Samtliga fasta tillgångar	674	6,5	3,7
Offentliga myndigheter	1 Samtliga fasta tillgångar	199	6,4	1,1
Hushållens icke-vinstdrivande org	1 Samtliga fasta tillgångar	6	10,5	0,0

Lagerinvesteringar

Lagerinvesteringar omfattar uppbyggnad av lager under året minus uttag ur lager. Inom beräkningarna av BNP omfattas lagerinvesteringarna av lagerförändringar inom branscherna jord- och skogsbruk, gruvor och tillverkningsindustri, el-, gas- och värme- och vattenförsörjning, byggnadsverksamhet samt handel och servicenäringar. Inom byggbranschen ingår per definition endast insatsvaror och inom andra servicenäringar endast produkter i arbete. Lagerinvesteringarnas BNP-påverkan beräknas som lagerförändringen under året minus lagerförändringen under föregående år, det så kallade lageromslaget, i procent av BNP.

Lagerinvesteringarna var högre 2017 än 2016. Bidraget till BNP-utvecklingen blev därför 0,1 procentenheter. Sammanlagt minskade industrins lager jämfört med föregående år. Handeln däremot byggde upp betydligt mer lager.

Med några få undantag har det skett en lageruppyggnad nästan varje år sedan 1993. Åren 2007-2011 var år med tidvis kraftiga lageromslag och därmed en relativt stor påverkan på BNP-utvecklingen.

Investeringar i värdeföremål

Investeringar i värdeföremål utgör en egen kategori vid sidan av fasta bruttoinvesteringar och lagerinvesteringar. Värdeföremålen innefattar antikviteter och konst i form av målningar, frimärken samt diverse samlarobjekt. Värdet av investeringar i värdeföremål var drygt 1,5 miljarder kronor 2017, vilket gör att de utgör en liten post i nationalräkenskaperna.

Export och import

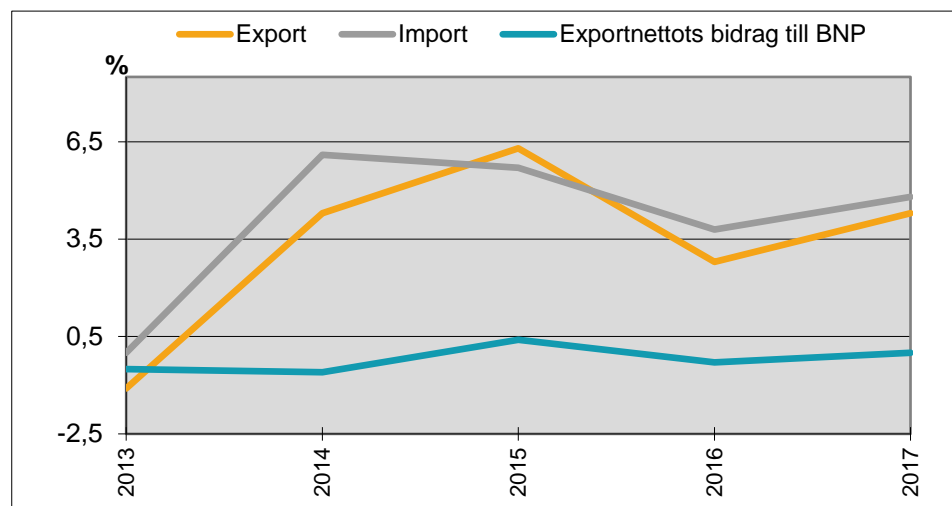
År 2017 steg exporten med 4,3 procent och importen med 4,8 procent. Exportnettot minskade jämfört med föregående år och uppgick till 148 miljarder kronor i löpande priser. Bidraget till BNP-tillväxten blev noll.

Varuexporten steg med 4,6 procent 2017 jämfört med 2016. Stora produktgrupper som ökade var motorfordon och elapparater. Minskade gjorde däremot stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter. Tjänsteexporten steg med 3,6 procent jämfört med 2016. Stora produktgrupper som ökade var forskning och utveckling samt utländsk konsumtion i Sverige.

Varuimporten ökade med 4,6 procent och tjänsteimporten med 5,0 procent. Bland de stora produktgrupperna ökade reklam och marknadsföring med hela 37,8 procent och arkitekt- och tekniska konsulttjänster med 14 procent. Minskade gjorde forskning och utveckling samt uthyrning, leasing och licenser.

I samband med allmän översyn av nationalräkenskaperna har det införts en ny värderingsprincip av utrikeshandeln. Det medför att frakt och försäkringar flyttas från varu- till tjänstesidan av utrikeshandeln. Detta beskrivs mer ingående i avsnittet om utrikeshandeln i texten om allmän översyn.

Diagram 7. Export och import 2013-2017, volymförändring (procent); exportnetto 2013-2017, bidrag till BNP:s volymförändring (procentenheter)

BNP från produktionssidan

Produktion

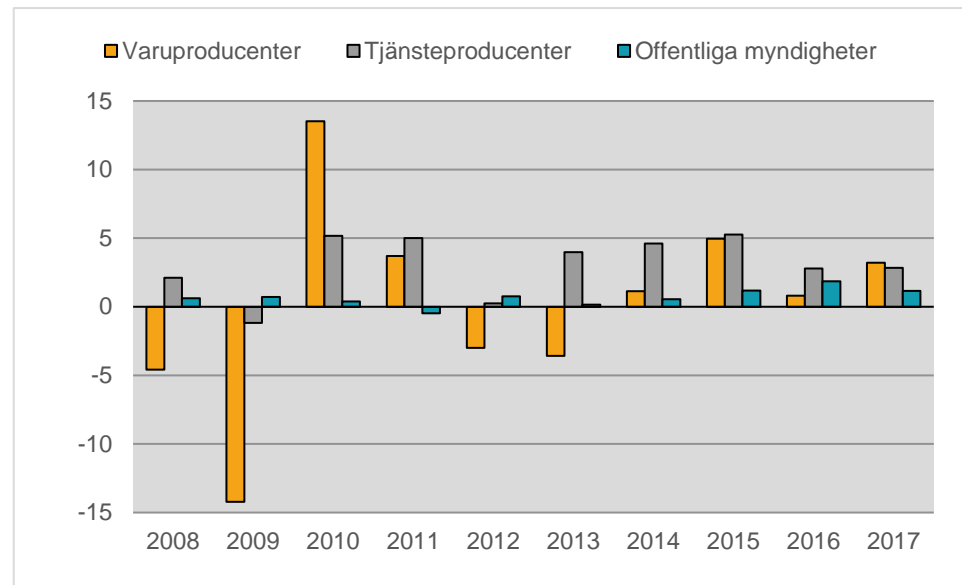
Förädlingsvärdet i näringslivet (i fasta priser till baspris) ökade med 3,0 procent 2017. De varuproducerande branscherna ökade med 3,2 procent och de tjänsteproducerande med 2,8 procent. Förädlingsvärdet i offentliga myndigheter steg

med 1,1 procent. Totalt förädlingsvärde i näringslivet 2017 var 3 210 miljarder kronor i löpande priser.

BNP från produktionssidan beräknas som summan av förädlingsvärden till baspris i näringslivet, offentliga myndigheter och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO), plus nettot av produktskatter och produktsubventioner (produktskattenettot).

Som visas i diagrammet nedan var 2017 det första året på länge som produktionen växt snabbare i de varuproducerande branscherna än i de tjänsteproducerande. Det har inte hänt sedan 2010, under återhämtningen efter finanskrisen.

Diagram 8. Produktion 2008-2017, volymförändring (procent)

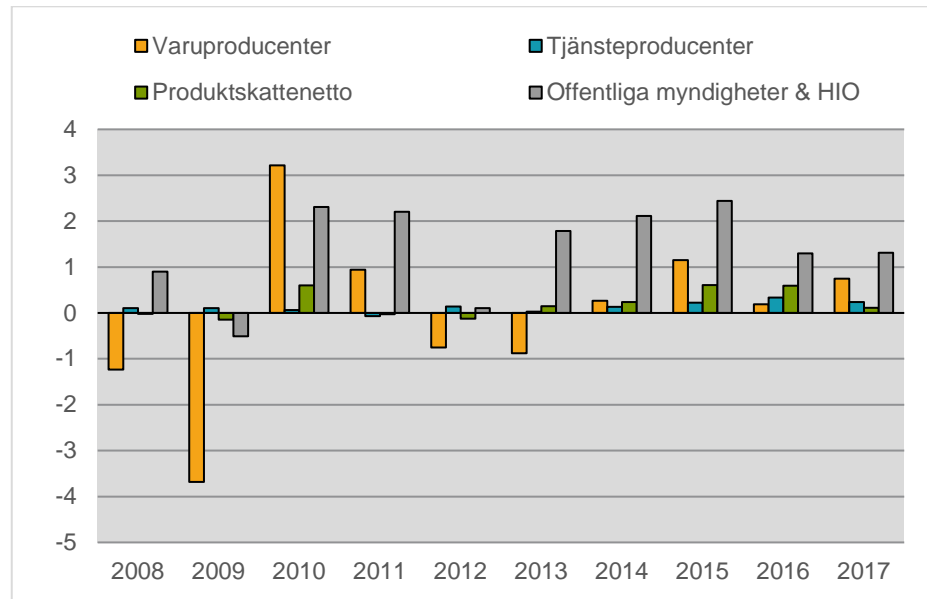

Inom de varuproducerande branscherna var det tillväxten i byggbranschen och i tillverkningsindustrin som drev utvecklingen med ett bidrag om 1,6 respektive 1,5 procentenheter vardera till varuproduktionen. Byggbranschen gav, med en utveckling på 6,8 procent, det enskilt största bidraget till den totala BNP-tillväxten med 0,4 procentenheter. Utvecklingen inom tillverkningsindustrin förklaras i sin tur främst av uppgångar i maskin- samt motorfordonsindustrin.

Tillväxten bland de tjänsteproducerande branscherna var bred, men de största bidragen kom från verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik med 0,8 procentenheter samt från informations- och kommunikationsverksamhet respektive handel, som båda bidrog med 0,7 procentenheter.

Som visas i diagrammet nedan bidrog varuproducenterna med 0,7 procentenheter till BNP-utvecklingen 2017. Tjänsteproducenterna, som med ett totalt förädlingsvärde på 2 121 miljarder kronor, stod för två tredjedelar av näringslivets förädlingsvärde 2017, bidrog med 1,3 procentenheter till BNP-utvecklingen.

Diagram 9. Produktionssidans bidrag till BNP:s volymförändring 2008-2017 (procentenheter)

Bland varuproducenterna (bransch A-F) var, som kan ses i nedan tabell, de två största branschgrupperna tillverkningsindustrin och byggbranschen, vars förädlingsvärden 2017 på 607 respektive 273 miljarder kronor motsvarade 13,1 respektive 5,9 procent av BNP i löpande priser.

Tabell 5. Förädlingsvärden per bransch 2017, löpande priser (miljarder kronor) och volymförändring (procent)

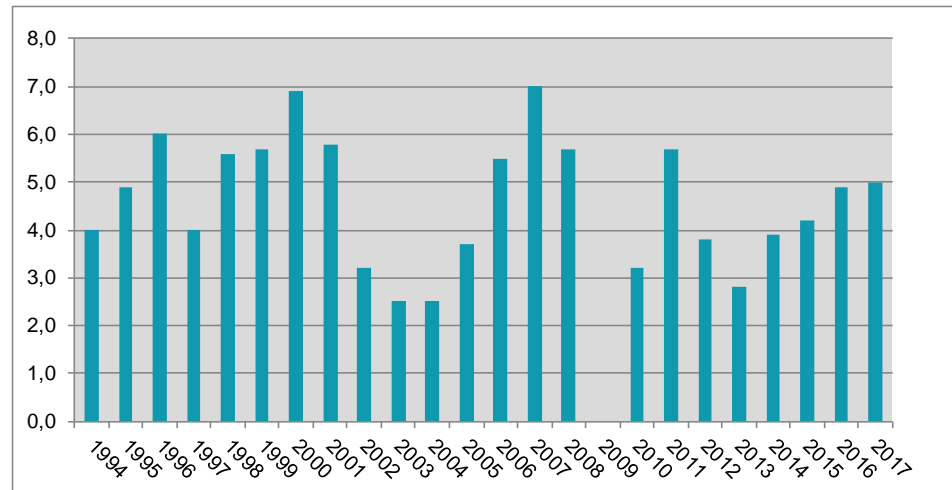
Bransch	Löpande priser mdkr	Volymutv
A Jordbruk, skogs, fiske	67	6,2
B Mineralutv	26	10,1
C Tillverkningsindustri	607	2,7
D El, gas, värme	91	1,6
E Vatten, avlopp, avfallshantering	25	-25,1
F Bygg	273	6,8
G Parti- & detaljhandel	444	3,2
H Transport & magasinering	173	0,9
I Hotell & restaurang	73	1,9
J Information & kommunikation	289	4,8
K Bank & Finans	168	1,8
L Fastigheter	341	2,9
M Juridisk & ekonomisk verksamhet	265	6,5
N Uthyrning, fast.service & andra stödtj	149	0,8
P Utbildning	42	-0,4
Q Sjukvård	112	-3,0
R Kultur & underhållning	28	3,7
S Annan serviceverksamhet	34	3,2
T Förvärsarbete i hushåll	2	0,2

Arbetsmarknad och produktivitet

Arbetskostnaden

Den totala lönesumman i svensk ekonomi var 1 832 miljarder kronor år 2017. Ökningen jämfört med 2016 var 5,0 procent.

Diagram 10. Total lönesumma i hela ekonomin 1994-2017, volymförändring (procent)

De sociala avgifterna ökade med 3,5 procent till 353 miljarder kronor i hela ekonomin samtidigt som löneskatterna steg med 5,6 procent till 431 miljarder kronor.

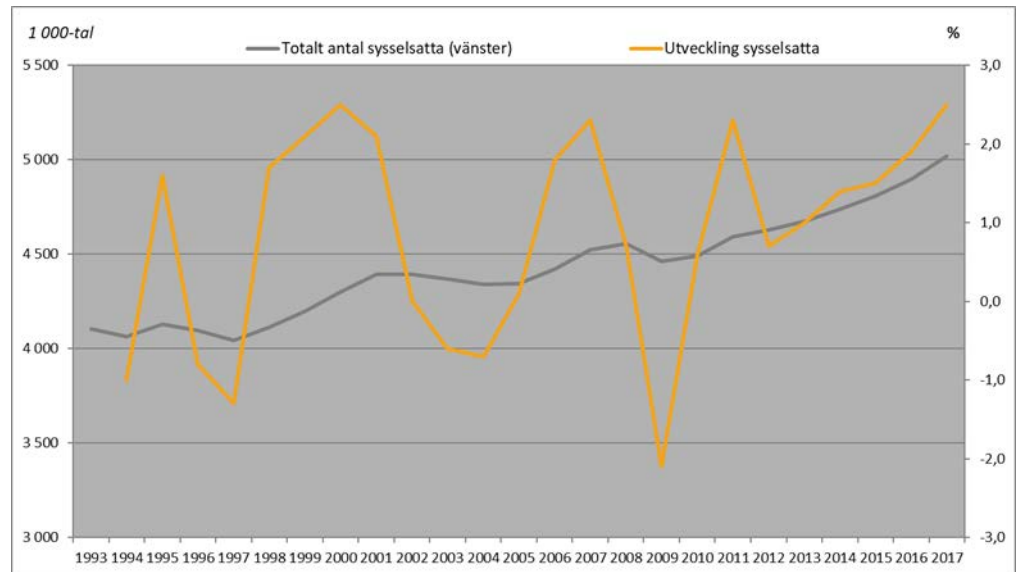
Inom näringslivet ökade den totala lönesumman med 5,0 procent till 1 307 miljarder kronor. Lönesumman steg med 5,1 procent i de varuproducerande branscherna och med 5,0 procent i de tjänsteproducerande branscherna.

I de offentliga myndigheterna steg lönesumman med 5,1 procent jämfört med 2016. Den totala lönesumman var 488 miljarder kronor. Starkast var uppgången inom primärkommunerna där lönesumman ökade med 5,5 procent. Inom lands- ting ökade lönesumman med 5,0 procent. Svagast var utvecklingen inom staten där uppgången var 4,1 procent. I hushållens icke vinstdrivande organisationer (HIO) ökade lönesumman med 6,0 procent.

Arbetskraftsinsats

Det totala antalet sysselsatta steg med 2,5 procent 2017. I efterdyningarna av finans- krisen minskade antalet sysselsatta, men från 2010 har sysselsättningen ökat varje år. Antalet arbetade timmar ökade mindre, med 1,7 procent.

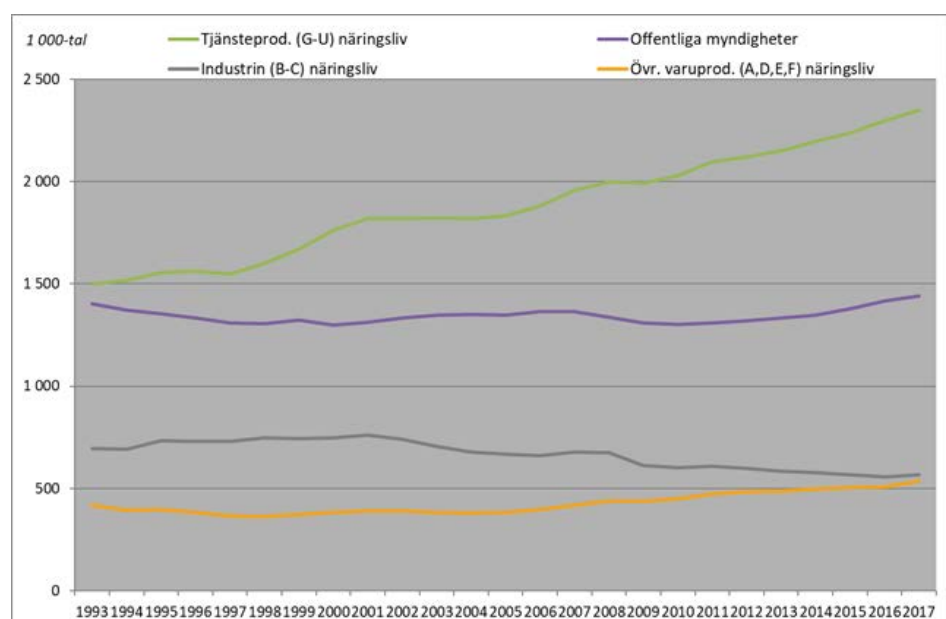
Diagram 11. Medelantal sysselsatta 1993-2017, personer i 1000-tal och volymförändring (procent)

Inom näringslivet ökade antal sysselsatta i både tjänstebranscherna och i varu-branscher. I tjänstebranscherna ökade antalet sysselsatta med 2,3 procent samtidigt som varubranscherna ökade med 3,7 procent. För näringslivet i dess helhet steg sysselsättningen med 2,7 procent. Antalet arbetade timmar ökade med 1,6 procent i näringslivet. Inom varubranscherna steg antalet arbetade timmar med 1,7 procent medan tjänstebranscherna steg med 1,6 procent.

I de offentliga myndigheterna steg sysselsättningen med 1,7 procent år 2017. Störst var ökningen inom landstingen där sysselsättningen steg med 2,6 procent. Antalet arbetade timmar ökade med 1,8 procent i de offentliga myndigheterna. Uppgången beror till stor del på att arbetade timmar ökade med 2,5 procent i primärkommunerna där omkring 63 procent av de offentliganställda arbetar.

Diagram 12. Medelantal sysselsatta i näringslivets delbranscher och i offentliga myndigheter 1993-2017, personer i 1000-tal

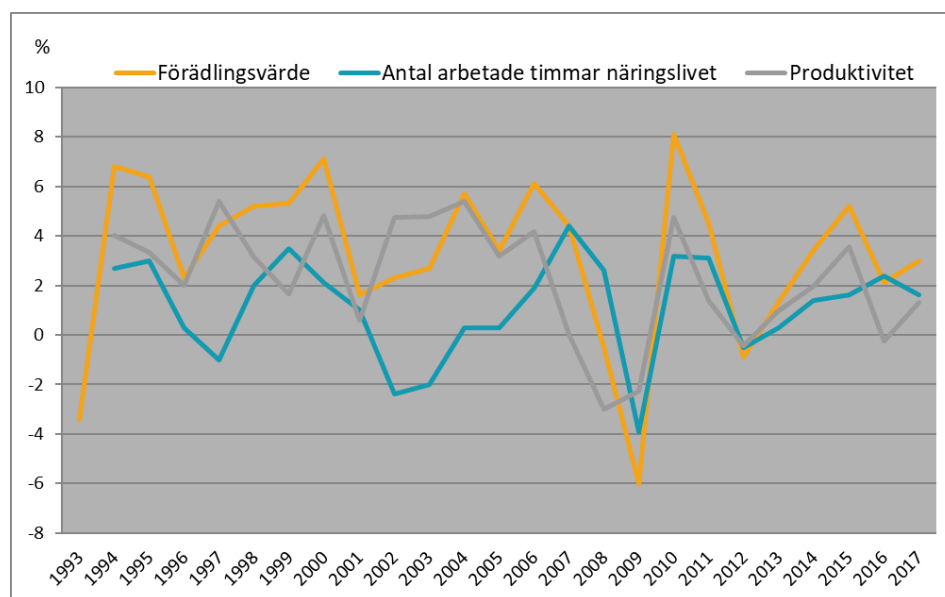

Arbetsproduktivitet inom näringslivet

Förändringen i arbetsproduktiviteten mäts som förändringen av förädlingsvärdet i fasta priser i relation till förändringen av antalet arbetade timmar. År 2017 steg arbetsproduktiviteten inom näringslivet med 1,3 procent, där tjänstebanscher- nas arbetsproduktivitet ökade med 1,2 procent och de varuproducerande branschernas arbetsproduktivitet ökade med 1,5 procent.

Den årliga produktivitetens utvecklingen på finare branschnivå visar ofta stora svängningar som delvis förklaras av att statistikällorna för förädlingsvärden och antal arbetade timmar inte innefattar samma verksamhetsenheter. Utvecklingen på detaljerad branschnivå bör tolkas med stor försiktighet och över längre tidsperioder.

Diagram 13. Förädlingsvärde i fasta priser, arbetade timmar samt arbetsproduktivitet 1993-2017, volymförändring (procent)

Jämförelse av BNP vid olika beräkningstillfällen

Den preliminära beräkningen för ett helår utgörs av summan av de fyra ingående kvartalen i året och baseras därmed på kvartalsstatistik. Den detaljerade årsberäkningen, som publiceras knappt två år efter årets slut och nu är klar för 2017, baseras på mer detaljerade och tillförlitliga källor.

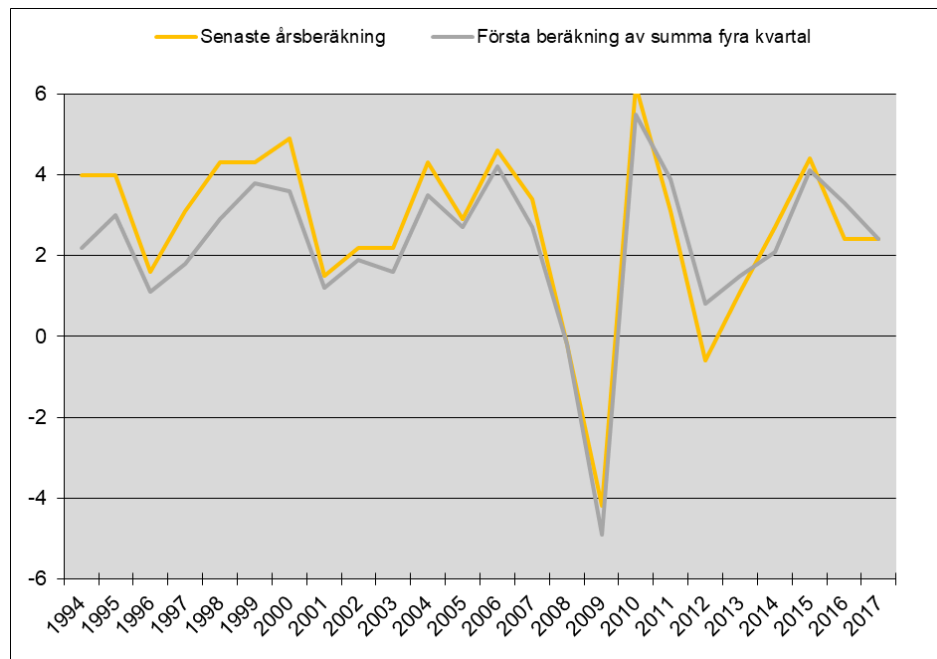
Värdet på BNP i löpande pris 2017 har höjts med 17 miljarder kronor från 4 604 miljarder kronor vid första preliminära beräkningen till 4 621 miljarder kronor vid den nu publicerade årsberäkningen. Värdet i föregående års priser är höjt med 12 miljarder kronor. Volymutvecklingen för år 2017 är däremot oförändrad, 2,4 procent, mellan de bägge beräkningsomgångarna.

De största skillnaderna i beräkning från den första till sista publiceringen härstammar från hushållens konsumtionsutgifter men även från utrikeshandeln samt de fasta bruttoinvesteringarna. Orsaken till detta är både en effekt av den allmänna översynen som genomförts för åren innan, men även av skillnader i metod och underlag mellan kvartals- och årsberäkningarna.

Kvartalsberäkningarna enligt den första beräkningen gav en underskattning av den utveckling som senare har beräknats med hjälp av årsdata för åren 1994-2007 samt 2009-2010 och 2014-2015. Den genomsnittliga revideringen av BNP-utvecklingen ligger för den här redovisade perioden på 0,4 procentenheter, se diagram nedan.

BNP-deflatoren har höjts från 102,1 till 102,2 för år 2017.

Diagram 14. BNP 1994-2017 enligt den senaste årsberäkningen och första beräkningen av summa fyra kvartal, volymförändring (procent)

Sektorräkenskaperna

Totala ekonomins inkomster och sparande

Det finansiella sparandet för Sveriges totala ekonomi uppgick till 149 miljarder kronor under 2017 vilket var en ökning med knappt 14 miljarder kronor jämfört med 2016 då finansiellt sparande var 135 miljarder kronor.

Nationalräkenskaperna redovisar uppgifter om export och import av varor och tjänster samt primära och sekundära inkomster mellan Sverige och utlandet. Genom att addera nettouppgifterna av inkomster och transfereringar till uppgifterna om varu- och tjänstenettet mot utlandet erhålls en summa som motsvarar bytesbalansens saldo som uppgick till 150 miljarder kronor år 2017. Tas även hänsyn till kapitaltransfereringar och anskaffning och avyttring av kontrakt, leasingavtal och licenser, erhålls det finansiella sparandet mot utlandet.

Med primära inkomster till och från utlandet avses ersättningar till anställda hemmahörande i annan ekonomi, skatter på produktion och import, subventioner samt kapitalinkomster i form av räntor, utdelningar, återinvesterade vinstmedel samt övrig kapitalavkastning. Nettot av primära inkomster var 70 miljarder kronor år 2017.

Sekundära inkomster innehåller löpande transfereringar, ett begrepp som täcker överlåtelser av reala eller finansiella tillgångar utan liknande motprestation. Med löpande transfereringar avses avgifter från och till EU såsom BNI-avgift och EU-moms, övriga inkomst- och förmögenhetsskatter, pensioner, försäkringspremier och ersättningar, bistånd samt övriga transfereringar. Sekundära inkomster netto uppgick till - 71 miljarder kronor 2017. Motsvarande netto var - 58 miljarder år 2016.

Utrikessaldot för varor och tjänster uppgick till 148 miljarder kronor under 2017 vilket tillsammans med primärinkomstsaldot på 70 miljarder och saldot av de sekundära inkomsterna som gav ett utflöde på 71 mdkr gav en bytesbalans på 150 miljarder kronor. För att erhålla det finansiella sparande så görs tillägg av kapitaltransfereringar och anskaffning minus avyttring och kontrakt, leasingavtal och licenser vilket 2017 gav ett utflöde på 1 mdkr vilket ger ett finansiellt sparande på 149 miljarder kronor under 2017. Detta var en ökning jämfört med 2016 på 14 miljarder kronor.

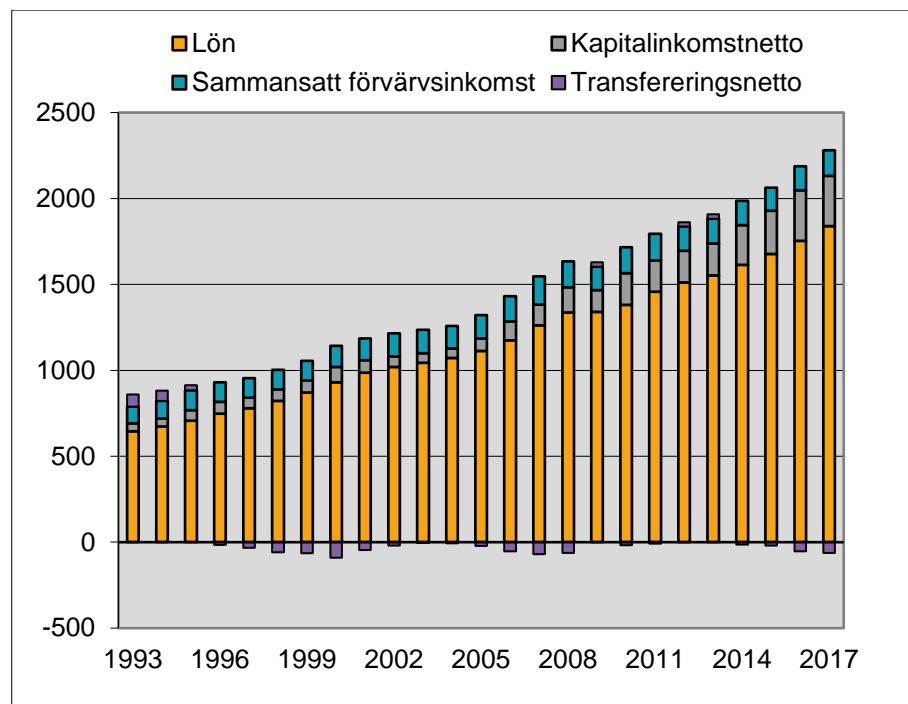
Tabell 6. Finansiellt sparande per sektor 2014-2017, löpande priser (miljarder kronor)

Sektor	2014	2015	2016	2017
S11 Icke-finansiella bolag	-58	-60	-155	-145
S12 Finansiella bolag	18	1	13	17
S121-123 Monetära finansinstitut	7	-29	-28	-33
S124-127 Andra finansiella bolag	8	7	16	27
S128+129 Försäkringsbolag och pensionsinstitut	3	23	24	23
S13 Offentlig förvaltning	-61	0	44	66
S14 Hushåll	246	185	221	207
S15 HIO	6	10	13	5
Samtliga inhemska sektorer	151	136	135	149

Hushållssektorn¹

Hushållens disponibla inkomster består av ett flertal olika inkomst- och utgiftslag. Förutom löneinkomster och avdrag för skatter ingår även kapitalinkomster, egenföretagares driftöverskott av näringsverksamhet (sammansatta förvärvsinkomster), transfereringsinkomster samt avdrag för kapitalutgifter och transfereringsutgifter. I samband med denna publicering redovisas detaljerade beräkningar av ett flertal transaktionsslag för år 2017.

I de nya detaljerade beräkningarna för år 2017 uppgick hushållens disponibla inkomster till 2 219 miljarder kronor vilket var en ökning med 3,9 procent i löpande priser och 2,1 procent i reala termer jämfört med året innan. Den reala disponibla inkomsten per capita ökade med 0,7 procent jämfört med 2016.

Diagram 15. Komponenter i hushållens disponibla inkomster 1993-2017, löpande priser (miljarder kronor)

¹ Alla uppgifter avser hushållssektorn, d.v.s. egentliga hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) om inget annat anges.

Hushållens totala löneinkomster ökade med 4,9 procent i löpande priser under 2017 jämfört med 2016 och uppgick till 1 839 miljarder kronor under 2017. Företagarinkomsterna, de så kallade sammansatta förvärvsinkomsterna, ökade med 10,2 procent och uppgick till 109 miljarder kronor under 2017. Driftsöverskott av egna hem uppgick till 40,9 miljarder kronor vilket var en minskning med 1,1 procent jämfört med 2016.

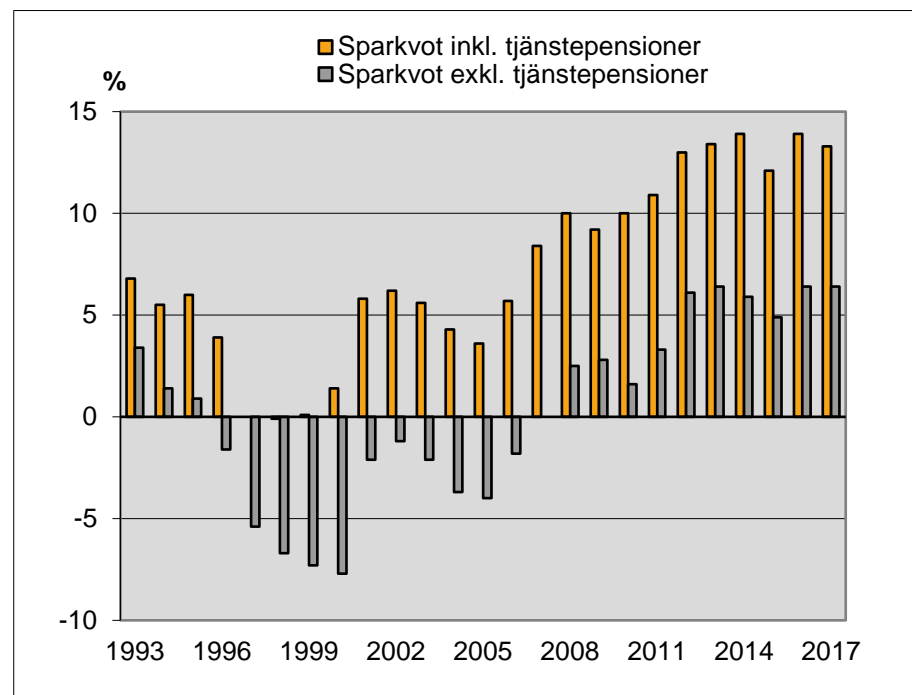
Kapitalinkomstnettot uppgick till 292 miljarder kronor under 2017 vilket var en minskning med 0,8 procent i löpande priser jämfört med 2016. Kapitalinkomstnettot består av ränteintäkter, utdelningar, kapitalinkomster tillräknade försäkringstagarna och arrendeinkomster med avdrag för ränteutgifter och arrendeutgifter. Utdelningar från bolag ökade med 5,2 procent i löpande priser från 2016 till 2017 och uppgick under 2017 till 168 miljarder kronor.

Transfereringsinkomsterna i form av sociala förmåner uppgick till 724 miljarder kronor 2017 vilket var en ökning med 3,1 procent i löpande priser. De sociala förmånerna består bland annat av bidrag av olika slag, pensioner, sjuk- och föräldraförsäkringsersättningar samt ersättningar för arbetslöshet.

Hushållens utgifter för inkomstskatter uppgick till 724 miljarder kronor under 2017 vilket var en ökning med 5,1 procent i löpande priser jämfört med 2016.

Sparandet uppgick till 319 miljarder kronor under 2017 vilket innebär att sparkvoten uppgick till 13,3 procent. Jämfört med 2016 minskade sparkvoten med 0,6 procentenheter. Sparandet exklusive sparande i tjänste- och premiepensioner uppgick till 141 miljarder kronor 2017 vilket motsvarar 6,4 procent av de disponibla inkomsterna. Sparkvoten exklusive tjänste- och premiepensioner var negativ åren 1996-2006. Under åren 2007-2017 var den genomsnittliga sparkvoten positiv, 4,2 procent.

Diagram 16. Hushållens sparkvot, inkl. respektive exkl. tjänstepensioner, 1993-2017, procent

Det finansiella sparandet under 2017 uppgick till 212 miljarder kronor vilket resulterade i en finansiell sparkvot på 8,8 procent. Under 2016 uppgick den finansiella sparkvoten till 10,1 procent.

Icke-finansiella bolag

Den icke-finansiella bolagssektorn uppvisade ett negativt finansiellt sparande på minus 145 miljarder kronor under 2017 vilket var något högre än 2016 då det finansiella sparandet var minus 155 miljarder kronor. De icke-finansiella bolagens driftsöverskott, netto, uppgick till 500 miljarder kronor 2017 vilket var en ökning med 22 miljarder. Kapitalinkomstnettot uppgick till minus 266 miljarder vilket var 27 miljarder högre jämfört med 2016. Transfereringsnettot uppgick till minus 137 miljarder vilket var knappt 4 miljarder lägre än 2016. En stor del av de icke-finansiella företagens transfereringsnetto består av företagens inkomstskatter vilka uppgick till drygt 109 miljarder 2017 jämfört med 105 miljarder 2016. De icke-finansiella bolagens bruttoinvesteringar inklusive nettoanskaffning av icke-producerade tillgångar uppgick till 754 miljarder 2017 vilket var en ökning med 56 miljarder jämfört med 2016.

Finansiella bolag

De finansiella bolagens finansiella sparande uppgick till 17 miljarder kronor under 2017, vilket var en ökning med drygt 4 miljarder jämfört med 2016 då det finansiella sparandet var 13 miljarder kronor. Den finansiella bolagssektorn är uppdelad i undersektorer i sektorräkenskaperna. Under 2017 visade de monetära finansinstituten ett finansiellt underskott med 33 miljarder kronor, andra finansiella bolag ett överskott på 27 miljarder och försäkringsbolag och pensionsinstitut ett finansiellt överskott på 23 miljarder kronor.

Offentlig förvaltning

Det finansiella sparandet för offentlig förvaltning varierar över tid vilket till stor del beror på snabba svängningar för inkomster och utgifter i konjunkturcykler. I mitten av 1990-talet visade finansiellt sparande stora underskott. År 1993 var underskottet 176 miljarder kronor. Genom åtstramning av de offentliga finanserna under ett antal år vändes underskotten till överskott år 1998. Överskotten kvarstod fram till finanskrisen slog till år 2008 med två undantag, 2002 och 2003, till följd av IT-bubblan som sprack. Toppnoteringen noterades år 2007 då överskottet uppgick till 111 miljarder kronor. Mellan åren 2009 och 2015 redovisades årliga underskott. År 2016 vände utvecklingen snabbt och resulterade i ett överskott med 44 miljarder kronor och som ökade ytterligare år 2017. Överskottet år 2017 uppgick till 66 miljarder kronor vilket motsvarade 1,4 procent av BNP.

Tabell 7. Offentliga förvaltningens finansiella sparande per delsektor 2016 och 2017, nivå och förändring i löpande priser (miljarder kronor)

	2016	2017	Utveckling*
Total offentlig förvaltning	44	66	22
Statlig förvaltning	63	75	13
Sociala trygghetsfonder	6	0	-6
Kommunal förvaltning	-25	-10	16
...varav primärkommuner	-14	0	14
...varav landsting/regioner	-11	-10	2

* Uppgifterna i tabellen är avrundade vilket även gäller utvecklingen mellan åren. Det gör att utvecklingen kan skilja med en miljard, upp eller ner, jämfört med beräknad utveckling baserat på årssiffrorna

Mellan år 2016 och 2017 ökade överskottet med 22 miljarder kronor. Statens respektive primärkommunernas förbättrade finanser bidrog till ökningen. Primärkommunerna vände ett underskott på 14 miljarder kronor till att visa ett finansiellt sparande i balans.

Den offentliga förvaltningens inkomster består främst av skatteinkomster. Totala skatter, såsom de definieras enligt skattekvotsbegreppet där obligatoriska skatter och sociala avgifter ingår, uppgick till 2 039 miljarder kronor år 2017. Det var 93 miljarder kronor mer än år 2016. Det motsvarade 44,1 procent av BNP vilket var samma som år 2016. Skatteinkomsterna är grunden till finansieringen av den egna offentliga verksamheten, men också av transfereringssystemen. Beträffande utgifterna är konsumtionsutgifterna, vilket är myndigheternas utgifter för sin verksamhet, den enskilt största utgiften för offentlig förvaltning. Den uppgick under året till 1 205 miljarder kronor, det vill säga ungefär 26 procent av BNP. Konsumtionsutgifterna ökade med 40 miljarder kronor jämfört med år 2016 vilket motsvarade en ökning med 3,4 procent.

Det skiljer mellan delsektorerna

Den statliga förvaltningen ansvarar för stora delar av transfereringssystemen och påverkas därför mer av konjunktursvängningar i ekonomin. Vid högkonjunktur genereras stora inkomster i form av skatteinkomster medan i konjunkturedgångar blir det omvänt, det vill säga underskotten blir större än för de andra delsektorerna. För år 2017 redovisade statlig förvaltning ett överskott på 75 miljarder kronor vilket främst berodde på högre skatteinkomster under året. På samma sätt som tidigare år är det främst transfereringar till primärkommuner, landsting och regioner som ökat beträffande statens utgifter.

Sociala trygghetsfonder visade ett sparande i balans år 2017. Resultatet påverkas i stor grad av förhållandet mellan inbetalda pensionsavgifter och utbetalda pensioner samt AP-fondernas erhållna utdelningar på deras placeringar. Från millennieskiftet och några år framåt var inbetalningarna högre än utbetalningarna i pensionssystemet. Från år 2009 har det varit det omvända där skillnaden de senaste fem åren vuxit och på så sätt försämrat finansiellt sparande. Utdelningarna har succesivt ökat över tid. Men inte tillräckligt de senaste åren för att motsvara skillnaden mellan utbetalda pensioner och pensionsavgifter.

Kommunal förvaltning består av primärkommuner, landsting och regioner. Primärkommunernas finanser var i balans år 2017 medan landstingen och regionernas finansiella sparande redovisade 10 miljarder kronor i underskott. För primärkommunerna var inkomster, i form av framför allt skatteinkomster och statsbidrag, tillräckligt höga för att kompensera för återkommande ökade utgifter. Medan för landsting och regioner var de samlade utgifterna högre än inkomsterna under året vilket resulterade i ett underskott i paritet med de senaste åren.

Revidering av nationalräkenskaperna 1993-2016

Bakgrund, övergripande resultat och de viktigaste förändringarna

Bakgrund

I och med denna publicering revideras tidsserierna för BNP och andra centrala mått i nationalräkenskaperna. Det är en följd av att nationalräkenskaperna har genomgått en så kallad allmän översyn. I det här avsnittet redogörs för varför den allmänna översynen görs, hur översynen går till och vilka områden som omfattas.

Nationalräkenskaperna (NR) är ett nationellt bokföringssystem där information från en mängd olika datakällor sammanställs. Syftet med NR är att ge en sammanfattande beskrivning av den svenska ekonomins omfattning, struktur och utveckling. Den svenska ekonomin utgörs av svenska enheters ekonomiska aktiviteter samt de transaktioner som sker mellan svenska och utländska enheter. Kvartalsberäkningarna baseras i stor utsträckning på preliminär statistik. Nivån hämtas från den senaste årsberäkningen. Årsberäkningen av BNP baseras på källor som är mer detaljrika och av mer slutgiltig karaktär.

För att på bästa sätt kunna beskriva och förklara den ekonomiska utvecklingen så behöver förbättringar införas emellanåt. Vissa källor uppdateras inte årligen utan till exempel vart tredje eller vart femte år. För de mellanliggande åren görs därför framskrivningar eller modellskattningar. Eftersom mer fullständiga uppgifter erhålls från dessa källor efterhand, behöver också beräkningarna och de modellantaganden som ligger bakom dem ses över med jämna mellanrum. Det kan också vara befogat att byta datakällor när ny statistik tillkommer eller förbättras på olika sätt. Sammantaget är dessa förändringar nödvändiga för att BNP ska uppskattas så korrekt som möjligt.

EU:s medlemsländer har enats om en gemensam revideringspolicy (Harmonized European Revision Policy) som säger att medlemsländerna bör genomföra och implementera en allmän översyn (på engelska benchmark revision) 2019 och därefter 2024. Motivet är att uppnå en större jämförbarhet mellan länder vilket blanda annat efterfrågas av internationella institutioner såsom EU, ECB, IMF, FN och OECD.

Övergripande resultat – bruttonationalprodukten, BNP

Revideringen av årsräkenskaperna för åren 1993-2016 innebär främst förändrade nivåer i BNP och en förändrad sammansättning av BNP. Tillväxttakterna har reviderats i mindre utsträckning.

År 2015, som var utgångsår för den allmänna översynen, beräknas BNP i löpande priser nu vara 4 248 miljarder kronor. Det är en nivåhöjning med 47 miljarder kronor eller 1,1 procent. De största nivåförändringarna skedde för hushållens konsumtionsutgifter samt för de fasta bruttoinvesteringarna som ökade i nivå med 2,8 respektive 1,8 procent. Exporten däremot minskade med 1,6 procent i nivå medan importen var, i stort sett, oförändrad, vilket medförde att exportnettots nivå minskade med ca 33 miljarder eller med 16 procent.

Tabell 8. Försörjningsbalans 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Hushållens konsumtionsutgifter inkl. HIO	1 942	53	3,5	0,4
Offentliga konsumtionsutgifter	1 097	10	2,2	-0,2
Fasta bruttoinvesteringar	1 010	18	5,8	-0,9
Lagerinvesteringar	28	-1	0,4*	0,0
<i>Inhemsk efterfrågan</i>	<i>4 077</i>	<i>80</i>		
Export	1 882	-31	6,3	0,6
<i>Total efterfrågan</i>	<i>5 959</i>	<i>49</i>		
Import	1 711	2	5,7	0,5
<i>Nettoexport</i>	<i>171</i>	<i>-33</i>		
BNP**	4 248	47	4,4	-0,1

*Procentenheter av BNP-utvecklingen
** Inklusiva värdeföremål

Produktionen i hela ekonomin var 7 644 miljarder kronor i löpande pris 2015. Både produktionen och insatsförbrukningen är uppreviderad jämfört med tidigare beräkningar. Inputandelen² har höjts med 1,2 procentenheter till 50,6 procent. Förädlingsvärdet har höjts med 55 miljarder kronor.

Tabell 9. Produktion, insatsförbrukning och förädlingsvärde 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Produktion	7 644	286	3,7	-0,7
Insatsförbrukning	3 868	232	3,1	-1,4
Förädlingsvärde	3 776	55	4,3	0,0

Nivån på BNP har förändrats med mellan -3 och 58 miljarder kronor i löpande priser för åren 1993-2016. Förändringen av BNP-nivån i löpande pris är större för perioden 2009-2016 än för perioden 1993-2008. Skillnaden för BNP-förändringen mellan de två perioderna kan till stor del hänföras till hushållens konsumtion, import och export. I volym har utvecklingstalen reviderats med mellan -0,3 och +1,0 procentenheter åren 1993-2016, se tabell nedan.

² Insatsförbrukningen i relation till produktionen.

Tabell 10. BNP 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveckling procent	Volymutveckling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	1 644	8		
1994	1 754	7	4,0	-0,1
1995	1 893	7	4,0	0,0
1996	1 943	9	1,6	0,1
1997	2 034	12	3,1	0,2
1998	2 138	13	4,3	0,1
1999	2 250	9	4,3	-0,2
2000	2 394	11	4,9	0,2
2001	2 490	8	1,5	-0,1
2002	2 584	10	2,2	0,1
2003	2 687	6	2,2	-0,2
2004	2 812	3	4,3	0,0
2005	2 913	2	2,9	0,1
2006	3 100	-2	4,6	-0,1
2007	3 298	-3	3,4	0,0
2008	3 397	5	-0,2	0,4
2009	3 330	38	-4,2	1,0
2010	3 570	46	6,2	0,2
2011	3 719	58	3,1	0,4
2012	3 733	44	-0,6	-0,3
2013	3 808	34	1,1	-0,1
2014	3 981	40	2,7	0,1
2015	4 248	47	4,4	-0,1
2016	4 416	30	2,4	-0,3

Sett över hela tidsperioden är det främst hushållens konsumtion och de fasta bruttoinvesteringarna som haft en positiv effekt på BNP-nivån. Exporten däremot har bidragit negativt till BNP-nivån. De revideringar som gjorts av tidsserien innebär att exportnettot har reviderats ned för samtliga år 1993-2016.

BNP från användningssidan har reviderats klart mer 2009 än 2008. Den främsta förklaringen är skillnader i revidering av hushållens konsumtionsutgifter samt av utrikeshandeln. Flera delar av hushållskonsumtionen har reviderats upp mer, eller ner mindre, år 2009 än 2008. Det gäller till exempel restaurangtjänster, bensin och diesel samt finansiella tjänster. När det gäller utrikeshandeln är det främst exportnettot av varor, främst flygplan, som har reviderats upp mer år 2009 än 2008.

Den stora skillnaden i revidering av BNP från produktionssidan i löpande priser mellan åren 2008 och 2009 kan hänföras till revideringar av produktionen i branscherna bygg och anläggning, partihandel samt förlagsverksamhet.

Totalt är nivån på produktionen uppjusterad med mellan 96 och 318 miljarder kronor under perioden 1993-2016 och insatsförbrukningen med mellan 83 och 271 miljarder kronor.

Den totala lönesumman och antalet arbetade timmar i svensk ekonomi är uppjusterade under perioden 1993-2016. Det beror främst på justeringar av svarta löner och svart antal arbetade timmar.

Viktiga förändringar i källor, metoder och modeller

Enhetlig källa för produktionsberäkningarna

En viktig förändring i översynen av BNP-beräkningarna är att nationalräkenskaper (NR) tar in indatakällan Företagens Ekonomi (FEK) för flera branschberäkningar som tidigare baserades på urvalsundersökningar och andra modeller. FEK baseras på både undersökningar och registerdata och är nu källa för beräkningar av produktion, förbrukning och förädlingsvärde för nästan samtliga icke-finansiella branscher i näringslivet. Att använda FEK som enhetlig källa har stora fördelar eftersom risken för att produktionsvärden och insatsförbrukning missas eller dubbelräknas minskar avsevärt. Exempel på branscher där FEK nu, helt eller delvis, ersätter tidigare källor är: jordbruks-, skogs- och fiskeribranscherna, energibranscherna, bygg- och anläggningsbranschen samt handelsbranscherna.

Översyn av hushållskonsumtionen

Hushållens konsumtionsutgifter består i NR av drygt 500 kombinationer av hushållsändamål och produktgrupper. Endast ett fåtal av beräkningarna har tidigare uppdaterats varje år med nya nivåer från deras respektive källor, medan merparten av beräkningarna har baserats på framskrivningar av gamla nivåer. I allmän översyn har flera av dessa basnivåer ersatts med mer aktuella skattningar.

Bättre skattningar av handelsmarginalerna

I samband med den allmänna översynen har produktion av handelsmarginaler från FEK tagits in. Samtidigt har beräkningen av handelsmarginaler per produkt förbättrats med hjälp av detaljerade branschuppgifter från FEK och underlag från utrikeshandelsstatistiken. De tidigare uppgifterna baserades på inaktuella skattningar och på källor som inte längre finns tillgängliga.

Lägenhetsregistret ny källa för bostadskonsumtionen

Den huvudsakliga förändringen inom fastighetsförvaltning och bostadskonsumtion är att lägenhetsregistret ersätter både fastighetstaxeringsregistret och Hushållens Ekonomi (HEK) som indatakälla för beräkning av nyttjandevärden i hyresrätter, bostadsrätter och småhus. Konsumtionen av fritidshus baseras efter översynen på uppgifter från Inkvarteringsstatistiken om veckohyra för stugor och lägenheter fördelat på region samt beståndet av privatägda fritidshus fördelat på region. I översynen tas även hänsyn till beläggningsgraden i fritidshusbeståndet.

Större översyn av insatsförbrukningen i näringslivet

Insatsförbrukningen i näringslivet är fördelat på knappt 100 branscher och erhålls precis som produktionen från FEK. För varje bransch fördelas insatsförbrukningen på drygt 400 produktgrupper, framför allt med stöd av undersökningarna Industrins insatsförbrukning (INFI) och Tjänsteföretagens förbrukning (TFF). Den största förändringen är att TFF nu i större utsträckning tas in som källa för produktfördelningen av tjänstebanschernas förbrukning. Ett omfattande arbete har gjorts med att bättre koppla förbrukningsvariablerna i TFF till rätt produktgrupper med stöd av bland annat baskontoplanen och blankettsvar från undersökningen. För industribranscherna har NR fortsatt att använda INFI för att skatta den produktvisa förbrukningen. Eftersom INFI endast inkluderar förbrukning av råvaror och förnödenheter har metoder tagits fram för att bättre produktfördela industribranschernas förbrukning av övriga varor och tjänsteprodukter från FEK.

Avstämningsmetodik

De detaljerade årsvisa BNP-beräkningar tas fram i ett system av tillgångs- och användningstabeller. I tillgångstabellens kolumner läggs resultatet av de beräkningar som gjorts avseende produktion och import. I tabellens rader är produktionen och importen fördelade på ungefär 400 produktgrupper. I användningstabellens kolumner läggs på motsvarande sätt resultatet av de beräkningar som gjorts avseende insatsförbrukning, slutlig konsumtion, fasta bruttoinvesteringar, lagerförändringar och export. Alla dessa användningar är i raderna fördelade på samma produktgrupper som tillgången.

Tillgången i ekonomin är per definition lika stor som användningen, men när man summerar de beräkningar som gjorts avseende all tillgång respektive all användning får man räkna med att det är en större eller mindre skillnad mellan beloppen. Det kan bero på såväl svagheter i underlagen som på hur underlagen processats. Genom att granska tillgång och användning på produktgruppsnivå är det tydligt inom vilka produktgrupper som tillgång och användning inte är i balans, och som alltså skapar diskrepansen (restposten) för ekonomin som helhet. Analyser av underlagen och jämförelser med annan information leder så småningom till att justeringar av tillgång och användning kan göras, vilket normalt sett leder till att man kommer närmare en balansering. På grund av de osäkerheter som allmänt finns i underlag och beräkningsmodeller är det inte möjligt att på det sättet uppnå en fullständig balansering. Därför används en metod för att automatisk stämma av produktbalanserna, vilket innebär att även diskrepansen för hela ekonomin reduceras till noll.

I samband med den nu genomförda allmänna översynen av BNP-beräkningarna har en ny ansats för automatisk avstämmning tillämpats. Med den nya avstämningsmetoden erhålls resultatet i princip som den lösning som räknat över alla tillgångar, användningar och produktgrupper minimerar summan av de kvadrerade justeringarna - var och en av dessa dividerade med ett osäkerhetstal - som behövs för att samtliga produktgrupper ska vara balanserade. Minimeringen görs hierarkiskt i ett par steg och under ett antal bivillkor. Osäkerhetstalen bygger på skattad urvalsosäkerhet och på bedömningar av olika former av icke-urvalsosäkerhet, till exempel mätosäkerhet.

Den tidigare automatiska modellen var betydligt enklare och lade alla nödvändiga justeringarna enbart på insatsförbrukningen och då i proportion till respektive värde och utan någon hänsyn till osäkerhetstal. På grund av metodens enkelhet och tydliga bias mot tillgången (och BNP:s användningssida) var det nödvändigt att i större utsträckning än nu göra subjektivt bedömda justeringar innan den automatiska avstämmningen tog vid.

BNP från användningssidan

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter

Revideringar år 2015

En översyn har genomförts av hushållskonsumtionens nominella nivåer och för flertalet ändamål har nya nivåer beräknats utifrån uppdaterad information. Syftet med detta arbete är att beräkningarna ska utgå från de mest aktuella och tillförlitliga källorna. I tabellen nedan presenteras de revideringar som har genomförts samt de effekter som revideringarna har haft på utvecklingen.

Tabell 11. De egentliga hushållens konsumtionsutgifter efter huvudändamål 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

COICOP	Löpande	Löpande	Volymutveck-	Volymutveck-
	priser mdkr	priser mdkr	ling procent	ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
01 Livsmedel	232	5	1,8	0,0
02 Alkohol och tobak	66	0	-0,5	0,0
03 Kläder och skor	87	-2	5,1	0,0
04 Bostad	476	3	1,6	-0,6
05 Möbler	111	13	6,9	0,0
06 Hälsa- och sjukvård	62	-3	5,0	-0,1
07 Transporter	226	-5	4,4	0,2
08 Kommunikation	56	-1	10,4	5,1
09 Fritid och Underhållning	201	0	5,2	0,5
10 Utbildning	6	1	0,6	0,1
11 Hotell och restaurang	131	17	3,4	-0,1
12 Övriga varor och tjänster	216	12	4,6	-0,1
Total konsumtion exkl. ofördelac	1871	42	3,6	0,1
15 Svensk konsumtion utomlands	121	17	11,4	4,9
16 Utländsk konsumtion i Sverige	-101	2	-14,6	-1,2
TOTALT	1 891	61	3,5	0,3

Störst nominell revidering har genomförts för ändamål 15 och 11. För svenskar-
nas konsumtion utomlands har en ny källa införts. Den avser andelen hushålls-
konsumtion av svenskar utgifter utomlands. Källan är en årlig undersökning
som heter Svenskar resande och produceras av SCB på uppdrag av Tillväxtver-
ket.

För ändamål 11, restauranger och hotell, har nivån reviderats upp med 17 mil-
jarder kronor. Större delen av denna revidering beror på den nya avstämnings-
principen som introducerades i nationalräkenskaperna i samband med denna
publicering. För mer information om avstämningsmetodiken se avsnitt "Bak-
grund, övergripande resultat och de viktigaste förändringarna". Vidare har även
momsuppgifter uppdaterats och ytterligare produktion har införts från komplet-
terande branscher.

Utgifter för möbler, hushållsutrustning samt rutinunderhåll av bostaden, ända-
mål 05, har reviderats upp med 13 miljarder kronor medan utvecklingen jämfört
med år 2014 är oförändrad. Revideringen i nivå beror huvudsakligen på en
översyn av handelsmarginalerna inom detta ändamål.

Revideringen avseende ändamål 12, övriga varor och tjänster, beror till stor del
på en uppdatering av metoden för att beräkna hushållens konsumtion av finansi-
ella tjänster. Vidare har handelsmarginalerna setts över för de varor som ingår i
detta ändamål.

I tabellen nedan framgår att nivå- och strukturöversynen på total nivå främst har
påverkat hushållens konsumtion av varor. Denna nivå har reviderats upp med 36
miljarder kronor år 2015.

Tabell 12. De egentliga hushållens konsumtionsutgifter efter varaktighet 2015, löpande priser (miljarder kronor)

Benämning		Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr
		Ny	Revidering
1100	Varor	892	35
1200	Tjänster	979	7
1110	Varaktiga varor	184	26
1111	Bilar	63	-2
1112	Övriga varaktiga varor	120	27
1120	Delvis varaktiga varor	178	11
1130	Icke varaktiga varor	530	-1
1131	Livsmedel	232	5
1132	Övriga icke varaktiga varor	299	-5
1210	Bostad	372	7
1220	Övriga tjänster	607	0
	Svenskars konsumtion utomlands	121	17
	Besökares konsumtion i Sverige	-101	2
Total konsumtion		1891	61

Revideringar år 1993-2016

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter har höjts med mellan 14 och 61 miljarder kronor i löpande priser 1993-2016. För 2015 uppgick de egentliga hushållens konsumtionsutgifter till 1 891 miljarder kronor. År 2015 var även det år som revideringen var som störst.

Tabell 13. De egentliga hushållens konsumtionsutgifter 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	812	14		
1994	850	14	2,0	-0,1
1995	886	15	1,2	-0,1
1996	908	14	1,9	0,1
1997	949	17	3,1	0,3
1998	986	19	3,5	0,1
1999	1043	19	4,3	0,0
2000	1102	22	4,8	0,2
2001	1133	23	0,8	0,1
2002	1176	22	2,2	-0,4
2003	1219	19	1,6	-0,7
2004	1259	17	2,9	0,0
2005	1312	21	3,3	0,5
2006	1361	19	3,0	0,2
2007	1435	20	4,0	0,0
2008	1487	25	0,7	0,5
2009	1537	37	1,3	0,8
2010	1626	43	4,5	0,5
2011	1682	42	2,1	0,2
2012	1701	40	0,6	-0,2
2013	1743	39	2,0	0,1
2014	1808	49	2,9	0,8
2015	1891	61	3,5	0,3
2016	1948	47	2,1	-0,8

Hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter

Revideringar år 2015

Under 2015 uppgick konsumtionsutgifterna inom hushållens icke vinstdrivande organisationer (HIO) till 51 miljarder kronor, vilket var en sänkning på 8 miljarder kronor jämfört med tidigare uppgifter. Detta motsvarar en minskning på hela 14 procent, men HIO:s bidrag till BNP är litet.

Tabell 14. Hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Förbrukning	28	6	5,9	4,7
Löner	35	0	-1,1	-0,6
Sociala avgifter	6	0	2,9	-0,5
Övrig prod.skatte	9	0	-0,3	-0,7
Övrig prod.subvention	-3	0	-15,4	-0,5
Kapitalförslitning	3	0	3,2	-0,1
Produktion	78	6	2,6	1,3
- Försäljning	26	13	1,4	0,3
- PESA	0	0	-3,4	-17,5
Total konsumtion	51	-8	3,2	1,9

Revideringar år 1993-2016

HIO:s totala konsumtionsutgifter har under perioden 1993-2016 sänkts med mellan 2 och 10 miljarder kronor i löpande priser.

Förbrukning, försäljning och produktion har ökat rejält inom HIO, vilket beror på att undersökningen "Organisationers ekonomi" införts i beräkningarna. Att konsumtionsutgifterna har sänkts är ett resultat av att ökningen av försäljningen har varit större än ökningen av produktionen. Den största procentuella sänkningen av konsumtionsutgifterna skedde under 2013, sänkningen var hela 18 procent under detta år.

Nedrevideringarna har skett främst inom hushållens icke vinstdrivande organisationer exklusive svenska kyrkan.

Tabell 15. Hushållens icke-vinstdrivande organisationers konsumtionsutgifter 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	19	-2		
1994	20	-3	-2,4	-2,3
1995	19	-3	-10,2	-4,3
1996	20	-3	0,8	0,1
1997	22	-4	2,9	0,6
1998	23	-4	0,2	-0,4
1999	21	-4	-8,5	-2,3
2000	30	-5	35,3	3,9
2001	32	-5	2,5	0,3
2002	35	-5	4,1	1,3
2003	37	-5	6,1	1,9
2004	38	-5	-0,6	-0,3
2005	41	-5	4,6	1,5
2006	42	-5	0,6	0,4
2007	43	-5	-0,2	1,0
2008	45	-4	1,4	0,8
2009	46	-5	-3,0	-0,4
2010	46	-5	-0,2	0,1
2011	45	-7	-4,7	-5,5
2012	46	-8	-0,8	-1,8
2013	45	-10	-5,2	-4,9
2014	49	-9	6,2	4,3
2015	51	-8	3,2	1,9
2016	51	-10	-1,7	-3,4

Offentliga konsumtionsutgifter

Revideringar år 2015

Offentliga konsumtionsutgifter uppgick till totalt 1 097 miljarder kronor i löpande priser år 2015 vilket är en upprevidering på 10 miljarder kronor. Förbrukningen och produktionen inom offentliga myndigheter har reviderades upp med 5 respektive 12 miljarder kronor.

Statliga myndigheter står för största revideringssumman vars konsumtionsutgifter har reviderats upp med 10 miljarder kronor i löpande priser år 2015. Främsta skälen till revideringarna inom offentliga myndigheter är omklassificeringar av bolag från näringslivet till offentliga myndigheter.

Tabell 16. Offentliga konsumtionsutgifter 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Insatsförbrukning, inkl reparationer	384	5	1,4	-0,7
Löner	440	3	1,3	0,0
Sociala avgifter	83	1	1,4	0,0
Övriga produktionsskatter	106	1	1,5	0,0
Övriga produktionssubventioner	3	0	-7,2	0,0
Kapitalförslitning	127	2	1,3	-0,1
Produktion	1 137	12	1,3	-0,2
därav Individuell produktion	705	14	2,0	-0,1
därav Kollektiv produktion	432	-2	0,1	-0,4
FV(Produktion - Förbrukning)	753	7	1,2	0,0
Försäljning	157	0	0,5	-0,2
Egenproducerade övriga tillgångar	36	1	-1,7	0,6
Konsumtionsutgifter exkl soc. naturaförm.	944	11	1,5	-0,3
Soc. naturaförm.	152	-1	6,5	0,1
Totala konsumtionsutgifter	1 097	10	2,2	-0,2
Totala investeringar	166	1	0,7	0,3

Revideringar år 1993-2016

Offentliga konsumtionsutgifter har reviderats upp med mellan 5 och 11 miljarder kronor per år i löpande priser. Statliga myndigheters konsumtionsutgifter har reviderats mest och förklarar i stort de revideringar som gjorts för offentliga myndigheter. Anledningen till att statliga myndigheters konsumtionsutgifter har reviderats upp så mycket är för att public service-bolagen har klassats in som statliga myndigheter. Tidigare har public service-bolagen varit klassificerade i näringslivet.

Omklassning från näringslivet till offentliga myndigheter

De största revideringarna inom offentliga myndigheter beror på omklassificeringar av offentliga bolag, från näringslivet till offentliga myndigheter. Överlägset störst påverkan har omklassificeringen av public service-bolagen haft, som har klassats in som statliga myndigheter från år 1993 och framåt. Vid en senare publicering kommer bolagen även att klassas om från år 1980 till år 1992.

Tidigare har programbolagen ingått i näringslivet då SCB betraktat radio- och TV-avgiften som försäljning av tjänst inom nationalräkenskaperna. Vid uppdateringen av Eurostats tilläggsmanual Manual on Government Deficit and Debt år 2016 förtydligades regelverket kring bokföringen av sådana public service-avgifter.

Sverige har ålagts att ändra sin redovisning till att bokföra radio- och TV-avgiften som en skatt, vilket nu har gjorts till allmän översyn 2019. Programbolagen definieras inte längre som marknadsproducenter då avgiften redovisas som skatt och har därför klassificerats som offentliga myndigheter.

Public service-bolagen har relativt många anställda, vilket höjde offentliga myndigheters produktionskostnader i form av löner och sociala avgifter. Även bolagens förbrukning, som mestadels består av inköpta tjänster i form av produktions tekniska kostnader, påverkade offentliga myndigheters totala förbrukning.

Den största delen av utgifterna hos public service-bolagen är konsumtionsutgifter, varför upprevideringarna av konsumtionen inom statliga myndigheter är i

linje med de totala intäkterna för radio- och TV-avgiften. Storleken på upprevideringen till följd av ovan går från ca 5 miljarder kronor år 1993 till ca 8 miljarder kronor år 2016.

Omklassning av Tiohundra³

Kommunala myndigheters konsumtion reviderades också på grund av en omklassificering från näringslivet till offentlig myndighet. I det här fallet avsåg omklassningen bolaget TioHundra.

TioHundra är ett kommunalägt bolag som är utförare av verksamhet inom kommunens och landstingens ansvarsområden. Bolaget ägs av ett kommunalförbund, Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje, vars medlemmar är Norrtälje kommun och Stockholms Läns Landsting. Kommunalförbundet agerar även som beställare av uppdrag inom hälso- och sjukvård samt omsorg.

Denna omklassificering innebär att den delen som tidigare förts som sociala naturaförmåner där kommunen och landstinget köpt tjänster från bolaget istället bokförs som en transferering inom offentliga myndigheter. De totala konsumtionsutgifterna för primärkommunerna samt landstingen påverkas negativt då de sociala naturaförmånerna minskar i löpande priser.

³ NORRTÄLJES GEMENSAMMA HÄLSO, SJUKVÅRD- OCH OMSORGSBOLAG TIOHUNDRA AB

Tabell 17. Offentliga konsumtionsutgifter 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	454	5		
1994	466	5	-1,1	0,0
1995	486	5	0,4	0,1
1996	505	5	-0,2	0,0
1997	518	5	-0,5	-0,1
1998	546	5	3,8	0,0
1999	575	6	1,8	0,1
2000	591	7	-0,8	0,1
2001	619	7	0,2	0,0
2002	661	7	2,1	0,0
2003	695	7	0,6	-0,1
2004	708	7	-0,3	-0,1
2005	730	7	0,3	-0,1
2006	769	7	1,6	0,0
2007	802	8	0,6	0,1
2008	841	7	1,3	-0,1
2009	869	8	2,3	0,0
2010	895	8	1,3	0,0
2011	930	9	0,9	0,0
2012	964	9	1,1	0,0
2013	1 001	9	1,6	0,3
2014	1 041	10	1,3	-0,3
2015	1 097	10	2,2	-0,2
2016	1 165	11	3,7	0,1

Fasta bruttoinvesteringar

Revideringar år 2015

I den allmänna översynen har de fasta bruttoinvesteringarna reviderats upp med 18 miljarder kronor till 1 010 miljarder helåret 2015. Volymutvecklingen har sänkts med 0,9 procentenheter till 5,8 procent. Revideringen beror främst på att nya källor använts för flera områden.

Tabell 18. Fasta bruttoinvesteringar 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

Investeringsstyp	Löpande	Löpande	Volymutveck-	Volymutveck-
	priser mdkr	priser mdkr	ling procent	ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1 Samtliga tillgångar	1 010	18	5,8	-0,9
1.1 Byggnader och anläggningar	419	9	7,4	-1,2
1.1.1 Bostäder	198	6	13,6	-4,4
1.1.2 Övriga byggnader och anläggningar	222	2	2,6	0,9
1.2 Maskiner och inventarier samt vapensystem	312	9	5,3	0,2
1.2.1 Transportmedel	67	3	10,3	0,3
1.2.2 IKT-utrustning	52	3	-1,1	-1,5
1.2.3 Öv mask och inventarier samt vapensystem	194	4	5,3	0,6
1.4 Immateriella tillgångar	276	0	4,1	-1,4
1.4.1 Forskning och utveckling	128	-3	10,5	12,0
1.4.2 Datorprogram och databaser	144	4	21,4	37,4
Näringslivet	889	17	7,0	-1,1
Offentliga myndigheter	166	1	0,7	0,4

Bostadsinvesteringarna har reviderats upp med 6 miljarder kronor medan volymutvecklingen har reviderats ned med 4,4 procentenheter. Nivåförändringen förklaras främst av balanskorrigeringar i produkten byggtjänster där tillgången är högre än användningen i ekonomin enligt nationalräkenskapernas källor. Balanskorrigeringen lyfter bland annat nivån för ombyggnationer av flerbostadshus. Revideringen i volym beror delvis på att ett fel i beräkningen av nybyggda flerbostadshus har rättats upp, som avser 2014 och påverkar jämförelsetalen med 2015. Dessutom har en ny tidserie för tillskott av nybyggda fritidshus tagits in från bostadsstatistiken som bedöms vara mer tillförlitlig än den tidigare.

Bygg- och maskininvesteringarna inom jordbruks- och skogsbruksbranscherna har tidigare haft separata källor från övriga näringslivet men har nu räknats om med Företagens ekonomi som underlag precis som övriga näringslivet. Det medför att investeringar i övriga byggnader och anläggningar och maskiner och inventarier revideras upp. Flytten av public service-bolag till den offentliga förvaltningen har i mindre grad bidragit till att hålla tillbaka upprevideringen av byggnader och maskiner.

Medelpriser för leasade motorfordon har bedömts upp vilket medför att transportinvesteringarna reviderats upp. Detta motverkas delvis av att övriga leasade maskiner har följdjusterats ned i enlighet med modellberäkningen av leasade maskiner.

Investeringarna i programvaror har reviderats för hela tidsserien, dels på grund av att beräkningsmetoden har uppdaterats och dels som en följd av att en av huvudkällornas utformning har ändrats. Primärstatistikens utformning avser delar av frågebatteriet i undersökningen IT-användning i företag och justeringarna syftar till att göra vissa frågor tydligare. Förändringarna medför också ett antal följdjusteringar i investeringarna i forskning och utveckling då separata beräkningar görs för att undvika överlappningar mellan utveckling av programvaror samt forskning och utveckling. Sammantaget har investeringarna i programvaror reviderats upp medan investeringarna i forskning och utveckling har reviderats ned.

Revideringar år 1993-2016

Under perioden 1993-2016 har de fasta bruttoinvesteringarna höjts med mellan 7 och 28 miljarder kronor i löpande priser. Största revideringar i löpande priser har skett för år 2011 medan störst revidering i volymutveckling har skett för år 2012.

Ericsson AB har sedan tidigare klassificerats om från varubransch till tjänstebansh med start från år 2015. I den allmänna översynen genomförs denna förändring även för tidigare år vilket innebär relativt stora förändringar i branschstrukturen för näringslivets fasta bruttoinvesteringar före år 2015.

Tabell 19. Fasta bruttoinvesteringar 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	323	7		
1994	346	8	7,6	0,0
1995	379	9	8,1	0,1
1996	399	10	5,1	-0,1
1997	414	12	1,9	0,5
1998	454	13	7,8	-0,1
1999	492	11	6,0	-0,8
2000	540	11	6,4	-0,1
2001	572	11	2,3	-0,1
2002	576	15	-1,6	0,6
2003	589	16	2,6	0,2
2004	623	14	5,4	-0,4
2005	661	14	5,0	-0,1
2006	729	13	9,0	-0,4
2007	807	16	8,3	0,2
2008	844	16	0,5	0,0
2009	758	20	-12,6	0,8
2010	812	25	6,5	0,4
2011	862	28	5,9	0,2
2012	857	19	-1,3	-1,0
2013	864	17	0,5	-0,2
2014	934	22	6,1	0,6
2015	1 010	18	5,8	-0,8
2016	1 068	18	4,2	0,0

Lagerinvesteringar

Revideringar år 2015

Lagerinvesteringarna har reviderats ner med 1 miljard kronor till 29 miljarder kronor år 2015. Revideringen beror på att nationalräkenskaperna använder undersökningen Företagens ekonomi som ny källa för beräkningen av tjänstebanschernas lager.

Tabell 20. Lagerinvesteringar 2015, löpande priser (miljarder kronor)

Lagertyp	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr
	Ny	Revidering
Industrins insatsvarulager	2	0
Industrins övriga lager	5	0
Handels lager	11	0
Energilager	0	0
Jordbrukslager	0	0
Skogsbrukslager	11	0
Byggbranschens insatsvarulager	1	0
Tjänstbranchernas lager (produkter i arbete)	0	1
Ofördelat lager	-2	-2

Revideringar år 1993-2016

Lagerinvesteringar åren 1993-2007 är inte reviderade jämfört med föregående publicering. Ingen ny information finns tillgänglig för denna period. Revideringarna åren 2008-2016 beror på att nationalräkenskaperna använder undersökningen Företagens ekonomi som ny källa för beräkningen av tjänstbranchernas lager.

Tabell 21. Lagerinvesteringar 1993-2016, löpande priser (miljarder kronor)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr
	Ny	Revidering
1993	-5	0
1994	17	0
1995	22	0
1996	7	0
1997	10	0
1998	16	0
1999	6	0
2000	16	0
2001	7	0
2002	2	0
2003	8	0
2004	-1	0
2005	-4	0
2006	1	0
2007	24	0
2008	2	-5
2009	-49	-3
2010	17	-6
2011	35	-6
2012	-5	-4
2013	3	-3
2014	11	-1
2015	29	-1
2016	23	-2

Investeringar i värdeföremål

Revideringar år 2015

Investeringarna i värdeföremål år 2015 är oreviderade i löpande priser. Volymutvecklingen har reviderats ned med 0,2 procentenheter till 22,0 procent.

Revideringar år 1993-2016

Värdeföremålen är oreviderade både i löpande och fasta priser åren 1993-2014. År 2016 har volymutvecklingen reviderats ned med 0,3 procentenheter till 39,6 procent.

Export och import

Revideringar år 2015

För år 2015 har exporten totalt reviderats ner med 31 miljarder kronor i löpande priser. Exporten av varor har reviderats ner med 25 miljarder kronor. Detta beror främst på en ny beräkningsmodell för lönbearbetning. Exporten av tjänster har reviderats ner med 6 miljarder kronor, och den största orsaken till detta är en ny beräkning av transporttjänster. Den totala volymutvecklingen för export av varor och tjänster har reviderats upp med 0,6 procent.

Importen av varor och tjänster har reviderats upp med 2 miljarder kronor i löpande priser. Importen av varor har reviderats ner med 30 miljarder kronor. Den främsta orsaken till detta är, som på exportsidan, en ny beräkning av lönbearbetning. Importen av tjänster reviderades upp med 33 miljarder kronor, och detta beror främst på en ny beräkning av transporttjänster, i likhet med tjänsteexporten. Den totala volymutvecklingen för import av varor och tjänster har reviderats upp med 0,5 procent.

I allmän översyn har utrikeshandeln på total nivå övergått till att värderas enligt FOB-FOB. Detta beskrivs mer ingående senare i avsnittet. Denna justering medförde att utrikeshandeln med varor sänktes med 18 miljarder kronor i löpande priser år 2015, och att utrikeshandeln med tjänster höjdes med samma belopp.

Tabell 22. Utrikeshandel med varor och tjänster 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser		Volymutveckling	
	mdkr	mdkr	procent	procent
	Ny Revidering		Ny Revidering	
Export varor	1274	-25	2,8	-0,7
Import varor	1142	-30	5,8	0,4
Export tjänster	607	-6	14,6	3,9
Import tjänster	569	33	5,7	0,8

Revideringar år 1993-2016

I och med allmän översyn har exporten sammantaget reviderats ner med mellan 11 och 38 miljarder kronor.

Exporten av varor har generellt reviderats ner under perioden 1993-2016, med upp till 25 miljarder kronor i löpande priser. Den enda positiva revideringen är

för år 2009 till ett värde av en miljard kronor. Den största justeringen av beräkningsmetodik på utrikeshandel med varor är lönbearbetning i Sverige. Modellberäkningen av lönbearbetning har setts över och en grundlig analys av alla svenska företag som uppger att de lönbearbetar åt utländska företag har genomförts. Med denna analys har felaktiga exportflöden rensats bort. De största revideringarna finns i perioden 2010-2016.

Tjänsteexporten har mellan 1993 och 2016 reviderats ner med mellan 4 och 28 miljarder kronor per år. Den största förändringen av beräkningsmetodik är på beräkningen av transporttjänster. Som ett led i samordningsarbetet gentemot betalningsbalansen har nationalräkenskaperna anpassats till undersökningen utrikeshandel med tjänsters skattning av transporttjänster. Fördelningen över produktgrupper inom transporttjänster har även setts över och uppdaterats. Även beräkningen av utländsk konsumtion i Sverige (export av resevaluta) har ändrats. Export av speltjänster har lagts till efter att undersökningen utrikeshandel med tjänster börjat samla in denna information. Faktiska värden har använts tillbaka till och med 2003, och därefter har värdena skrivits tillbaka med befintliga utvecklingstal. Fördelning av resevaluta över flera olika tjänsteslag har tagits bort, och istället redovisas all resevaluta i en produktgrupp.

I det manuella avstämningsarbetet har mikrodata granskats och en del justeringar har gjorts. Dessa korrigeringar påverkar främst åren 2014-2016, men även tidigare år har reviderats.

Nationalräkenskaperna har även inför en ny avstämningsmetodik, som gett upphov till negativa revideringar av exporten.

En ny värderingsprincip har införts där utrikeshandeln på aggregerad nivå värderas enligt FOB-FOB. Detta medför negativa revideringar på varuexport och positiva på tjänsteexport, men ingen revidering på total export.

Tabell 23. Export av varor och tjänster 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	501	-11		
1994	590	-12	13,6	0,1
1995	703	-12	11,3	0,2
1996	701	-11	4,5	0,4
1997	796	-13	13,9	0,0
1998	857	-13	9,0	0,1
1999	903	-15	7,2	0,0
2000	1035	-15	12,0	0,3
2001	1067	-17	0,5	-0,2
2002	1064	-18	1,7	0,4
2003	1085	-20	4,6	0,4
2004	1202	-17	11,3	0,6
2005	1312	-22	6,4	-0,2
2006	1474	-20	8,6	-0,1
2007	1568	-23	4,3	-0,2
2008	1670	-17	2,4	0,4
2009	1450	-12	-14,3	0,2
2010	1597	-29	10,8	-1,1
2011	1688	-19	6,7	0,6
2012	1687	-20	1,1	0,1
2013	1630	-21	-1,1	-0,3
2014	1734	-38	4,3	-1,0
2015	1882	-31	6,3	0,6
2016	1910	-37	2,8	-0,2

Importen har i allmän översyn sammantaget reviderats omväxlande upp och ner. Revideringarna varierar mellan -11 och 19 miljarder kronor.

Importen av varor har generellt negativa revideringar för hela tidsserien, med upp till 41 miljarder kronor i löpande priser. Den enda positiva revideringen är för år 2002 till ett värde av en miljard kronor. De större revideringarna beror, liksom med exporten, på den nya modellen för beräkning av lönbearbetning i Sverige där även felaktiga importflöden rensats. Modellen ger upphov till större negativa revideringar framförallt under perioden 2010-2016.

Tjänsteimporten har reviderats upp med mellan 9 och 33 miljarder kronor per år. De största revideringarna beror, i likhet med exporten, på en ny beräkning av transporttjänster. Den nya beräkningen är anpassad till undersökningen utrikeshandel med tjänsters beräkning av transporttjänster, och även här har produktfördelningen uppdaterats. Beräkningen av svensk konsumtion i utlandet, import av resevaluta, har justerats på samma sätt som utländsk konsumtion i Sverige.

På importen har, som på exporten, det manuella avstämningsarbetet lett till en del revideringar efter granskning av mikrodata. Dessa påverkar främst åren 2014-2016.

Den nya avstämningsmetodiken har gett upphov till positiva revideringar av importen.

Övergången till FOB-FOB-värdering av utrikeshandeln på aggregerad nivå medför negativa revideringar av varuimport och positiva av tjänsteimport, men ingen revidering på total import.

Tabell 24. Import av varor och tjänster 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymut- veckling procent	Volymut- veckling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	461	5		
1994	536	5	12,9	0,0
1995	601	6	7,1	0,0
1996	598	6	3,5	0,1
1997	675	6	12,3	-0,1
1998	743	7	11,3	0,0
1999	790	8	5,1	0,0
2000	919	9	11,7	0,0
2001	940	11	-1,6	0,1
2002	930	11	-1,2	0,1
2003	946	12	3,9	0,1
2004	1018	12	6,8	0,2
2005	1139	13	7,0	0,0
2006	1275	17	8,4	0,2
2007	1381	19	7,7	0,1
2008	1491	16	3,5	-0,3
2009	1280	8	-14,4	-0,3
2010	1423	-11	11,4	-1,4
2011	1524	-11	7,3	0,0
2012	1517	-8	0,8	0,3
2013	1478	-3	0,0	0,1
2014	1596	-7	6,1	-0,2
2015	1711	2	5,7	0,5
2016	1749	-4	3,8	-0,5

Ny värderingsprincip för utrikeshandeln i allmän översyn

Nationalräkenskaperna har tidigare publicerat utrikeshandeln värderad till fakturavärde. Detta har nu på aggregerad nivå ändrats till FOB-FOB-värdering. Det innebär att frakt och försäkring av en vara utanför det exporterande landets gräns redovisas som en separat tjänst.

I praktiken betyder det att nationalräkenskaperna omdefinierar en del frakt och försäkringar, som tidigare räknats som varor, till att ingå i tjänster inom utrikeshandeln. Ytterligare definition av FOB-FOB-värdering finns att läsa på nationalräkenskapernas sida på SCB.se, under begreppsförklaringar.

Utöver att manualen (ENS2010) föreskriver denna värderingsprincip, kommer det även leda till en högre grad av samstämmighet mellan nationalräkenskaperna och betalningsbalansen.

BNP från produktionssidan

BNP från produktionssidan beräknas som summan av hela ekonomins förädlingsvärden korrigerade med de skatter och subventioner som är skillnaden mellan tillförselsidans baspris och användningssidans marknadspris.

Beräkningar sker dels för näringslivet och dels för offentliga myndigheter och hushållens icke vinstdrivande organisationer. Förädlingsvärdet i hela ekonomin år 2015 var 3 776 miljarder.

Tabell 25. Förädlingsvärden per sektor 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

Sektorer	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Hela ekonomin	3 776	55	4,3	0,0
därav:				
Näringslivet	2 973	48	5,2	0,0
Offentlig förvaltning	753	7	1,2	0,0
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer	50	0	0,8	-0,5

Nedan beskrivs beräkningarna för näringslivet, för de övriga delarna hänvisas till tidigare avsnitt.

Revideringar år 2015

År 2015, som var utgångsår vid den allmänna översynen, reviderades näringslivets förädlingsvärde upp med 48 miljarder kronor. Produktionen höjdes med 269 miljarder kronor och förbrukningen med 221 miljarder kronor.

Volymutvecklingen för förädlingsvärdet är oförändrat på 5,2 procent. Produktionens volymutveckling reviderades ner med 0,8 procentenheter till 4,2 procent och förbrukningens ner med 1,5 procentenheter till 3,3 procent. Se tabell nedan.

Inputkoefficienten, dvs. förbrukningens andel av produktionen sänktes med 1,2 procentenheter till 53,8 procent.

Tabell 26. Näringslivets förädlingsvärde, produktion och förbrukning 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Förädlingsvärde	2 973	48	5,2	0,0
Produktion	6 430	269	4,2	-0,8
Förbrukning	3 456	221	3,3	-1,5

Vid årsberäkningarna av näringslivets förädlingsvärden är undersökningen Företagens ekonomi (FEK) den viktigaste källan. Från och med denna allmänna

översyn beräknas fler branschers förädlingsvärde med hjälp av FEK. Det gäller för:

- Jordbruk och jakt
- Skogsbruk
- Fiske och vattenbruk
- El, värme och kyla
- Bygg och anläggning

Totalt för dessa branscher har produktionen ökat mer än förbrukningen, vilket lett till att förädlingsvärdena har höjts med 14 miljarder kronor år 2015.

I samband med de nu genomförda beräkningarna har uppgifter från FEK kunna tas in fullt ut när det gäller handelsbranscherna och deras marginaler. Detta har blivit möjligt då även användningssidans nivåer, framför allt hushållskonsumtionens, höjts. Förädlingsvärdena för handelsbranscherna har höjts med 31 miljarder kronor.

Reviderade uppgifter från alla källor har nu kunnat tas in och beräkningsmodeller setts över. Upptäckta felaktigheter har rättats till och gamla korrigeringar tagits bort. Allt detta har lett till att förädlingsvärdena har höjts med 22 miljarder kronor.

Sektorsavgränsningarna mellan näringslivet och offentliga myndigheter har setts över, vilket lett till att förädlingsvärden motsvarande 10 miljarder kronor har försvunnit från näringslivet.

Vid den slutavstämning som görs för att tillförsel- och användningssidan ska stämma överens har näringslivets förädlingsvärden reviderats ner med totalt nio miljarder kronor år 2015. För en beskrivning av slutavstämningen hänvisas till avsnittet Avstämningsmetodik.

Vid beräkningen av år 2015, som initialt gjordes 2017 och därmed före den allmänna översynen, gjordes en stor förändring av hur företaget Ericsson AB redovisas. Företaget delades upp i fyra olika verksamhetsenheter och därmed fyra olika branscher, en inom industrin och tre inom tjänstebranscherna. Tidigare låg hela företaget inom industrin. Förändringen gjordes för år 2015 och framåt, det vill säga för åren före 2015 låg företaget kvar i industrin. Detta ledde då till ett brott i tidsserien. Nu har branschfördelningen förändrats även för åren före 2015 vilket leder till att volymutvecklingen mellan 2015/2014 nu drastiskt har reviderats ner. Mest syns förändringen för J-branscherna.

Tabell 27. Näringslivets förädlingsvärde fördelat på bransch 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

BRANSCH	Löpande	Löpande	Volymutveck-	Volymutveck-
	priser mdkr	priser mdkr	ling procent	ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
A-F Varuproducenter	1 000	38	5,0	7,0
därav:				
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	61	10	2,4	-2,4
F Byggverksamhet	233	18	6,6	1,0
Övriga	706	9	4,7	9,2
G-T Tjänsteproducenter	1 974	10	5,3	-3,7
därav:				
J Informations- och kommunikationsverksamhet	298	12	12,4	-30,4
Övriga	1675	-2	4,1	-0,6

Revideringar år 1993-2016

För år 2015 och 2016 har fullständiga, detaljerade beräkningar gjorts med de nya metoderna och källorna som beskrivs här.

För åren 2008-2014 har beräkningarna setts över och nya samt reviderade källor m.m. tagits in. Beräkningarna har skett på en mer aggregerad nivå.

För åren för 1993-2007 har det till största delen gjorts tillbakaskrivningar från år 2008 med hjälp av de gamla utvecklingstalen för produktion respektive förbrukning. Förädlingsvärdet har beräknats som produktion minus förbrukning.

Tabell 28. Näringslivets förädlingsvärde 1993-2016; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Volymutveck- ling procent	Volymutveck- ling procent
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	1 070	11		
1994	1 164	10	6,0	-0,2
1995	1 290	10	6,4	-0,1
1996	1 322	12	2,3	0,3
1997	1 392	12	4,4	0,0
1998	1 471	15	5,2	0,1
1999	1 551	14	5,3	-0,1
2000	1 670	17	7,1	0,3
2001	1 729	17	1,6	0,0
2002	1 784	18	2,3	0,1
2003	1 845	15	2,7	-0,1
2004	1 942	13	5,7	0,1
2005	2 005	11	3,4	0,1
2006	2 151	8	6,1	-0,1
2007	2 300	6	4,4	0,0
2008	2 359	6	-0,5	0,0
2009	2 280	40	-6,0	1,5
2010	2 480	46	8,1	0,1
2011	2 603	62	4,5	0,6
2012	2 592	47	-0,9	-0,5
2013	2 637	35	1,3	-0,5
2014	2 769	41	3,4	0,3
2015	2 973	48	5,2	0,0
2016	3 068	31	2,1	-0,6

I genomsnitt har förädlingsvärdenivåerna åren 1993-2016 reviderats upp med 1,1 procent. Produktionen har reviderats upp med i genomsnitt 3,8 procent och förbrukningen med 6,1 procent.

I tabellen ovan ses att nivån på revideringen skiljer sig mycket åt mellan år 2008 och 2009, från 6 miljarder kronor till 40 miljarder kronor. Det är revideringar av produktionen som står för denna förändring medan förbrukningens revideringar utvecklas mer jämnt. Det är främst branscherna bygg och anläggning, partihandel samt förlagsverksamhet som bidrar till nivåskiftet av revideringsbeloppet.

För de två förstnämnda branscherna beror skillnaderna på att undersökningen Företagens ekonomi har börjat användas som beräkningsunderlag. För den sistnämnda branschen är det främst revideringen av företaget Eriksson AB:s uppgifter som svarar för skillnaden.

Nedan beskrivs revideringarna uppdelade på produktion respektive förbrukning.

Produktion

De förändringar som mest påverkat produktionsuppgifterna beskrivs nedan.

Företagens ekonom (FEK)

De flesta branscher använder undersökningen Företagens ekonomi (FEK) som underlag. För dessa branscher har den beräknade produktionen för år 2015 skrivits tillbaka med produktionsutvecklingen i FEK-undersökningen för respektive bransch. Detta gäller åren 2008-2014. För åren 1993-2007 har de nya nivåerna för år 2008 skrivits tillbaka med gamla utvecklingstal.

Produktion i FEK beräknas enligt de definitioner som gäller för nationalräkenskaperna – vilket skiljer sig från företagsbokföring. Vid denna allmänna översyn har ytterligare skillnader lokaliserats och eliminerats. Exempel på dessa skillnader är övrigposter som inte kan hänföras till nationalräkenskaperna samt vissa lagerposter.

Tjänstebranscherna har påverkats av att flera företag har flyttats från näringslivet till offentliga myndigheter. Det gäller företag inom public service samt vård och omsorg.

Ericsson AB

De förändringar som tidigare gjorts för år 2015 och framåt när det gäller företaget Ericsson AB har nu gjorts även för åren 2003-2014. Se beskrivning av år 2015 ovan.

Handelsmarginaler

Vid denna allmänna översyn har handelsbranschernas marginaler enligt FEK tagits in fullt ut åren från och med 2008. Detta har varit möjligt då även användningssidans nivåer höjts, framför allt hushållskonsumtionen. Åren före 2008 har marginalerna ingått i den tillbakaskrivning som gjorts med gamla utvecklingstal.

Egenproducerad programvara

Beräkningsmodellen för egenproducerad programvara, som är ett tillägg utöver FEK, har setts över och påverkar produktionen uppåt för alla branscher.

Momsposter

En omdefiniering har skett när det gäller två olika momsforeteelser.

- Moms som deklarerats till Skatteverket men som sedan inte betalats in på grund av att företagen hunnit gå i konkurs läggs från och med denna översyn till som produktion och höjer därmed förädlingsvärdet för de berörda branscherna.
- I nationalräkenskaperna beräknas en teoretisk moms för alla som inte kan dra av sin moms, framför allt på hushållskonsumtionen. Denna teoretiskt beräknade moms jämförs med, till Skatteverket, inbetald moms. Den skillnad som då framkommer läggs till som produktion och höjer förädlingsvärdet, vilket är nytt för denna översyn.

Förbrukning

De förändringar som mest påverkat förbrukningsuppgifterna beskrivs nedan.

Företagens ekonom (FEK)

Se beskrivning av produktionen ovan, men förbrukningen har skrivits tillbaka med förbrukningsutvecklingen.

Förbrukningen i FEK beräknas enligt de definitioner som gäller för nationalräkenskaperna – vilket skiljer sig från företagsbokföring. Vid denna allmänna översyn har ytterligare skillnader lokaliserats och eliminerats. Exempel på dessa skillnader är övrigposter som inte kan hänföras till nationalräkenskaperna samt vissa finansiella poster.

Ericsson AB

De förändringar som tidigare gjorts för år 2015 och framåt när det gäller företaget Ericsson AB har nu gjorts även för åren 2003-2014. Se beskrivning av år 2015 ovan.

Arbetsmarknad och produktivitet

Arbetskostnaden

Revideringar år 2015

År 2015 var basår vid den allmänna översyn av räkenskaperna som genomförts de senaste åren. Lönesumman i hela ekonomin reviderades år 2015 upp med 20 miljarder kronor. Detta beror främst på att svarta löner har reviderats upp.

Tabell 29. Lönesummor per sektor 2015; löpande priser (miljarder kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser mdkr	Löpande priser mdkr	Utveckling lönesumma	Utveckling lönesumma
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Varuproducenter	386	3,0	2,0	1,9
Tjänsteproducenter	798	13,0	5,4	-1,2
Näringslivet totalt	1 185	18,0	4,2	-0,2
Offentliga myndigheter	444	4,0	4,4	-0,1
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer	35	0,0	1,7	0,0
Hela ekonomin	1 663	20,0	4,2	-0,1

Revideringar i näringslivet år 1993-2016

I tillbakaskrivningen av arbetskostnader 1993-2016 har en ny modell för svarta löner införts. Svarta löner antas öka i samma takt som vita löner i respektive bransch. I den nya tidsserien ökar svarta löner något som andel av lönesumman. Det beror på att tjänstebanscher och byggbranschens andel av lönesumman har ökat. I dessa branscher finns mer svartarbete än i andra branscher. I slutet av tidsserien blir den svarta lönesumman drygt 20 miljarder kronor högre än tidigare nivå.

Dessutom har några företag omklassats från näringslivet till offentlig sektor, bland annat public service-företagen. Detta har lett till nedrevideringar i några branscher. För Hushållens icke-vinstdrivande organisationer har nya HIO-värden för svenska postkodlotteriet flyttats till bransch R92 (spel-och vadhållningstjänster).

De förändringar som tidigare gjorts för år 2015 och framåt när det gäller företaget Ericsson AB har nu gjorts även för åren 2003-2014. Se avsnittet BNP från produktionssidan ovan.

Tabell 30. Lönesummor i näringslivet fördelade per bransch 1993-2016; löpande priser (miljoner kronor), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Löpande priser m dkr	Löpande priser m dkr	Utveckling lönesumma	Utveckling lönesumma
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	419	1		
1994	442	1	5,4	0,1
1995	470	2	6,4	0,1
1996	500	1	6,4	-0,1
1997	524	0	4,8	-0,2
1998	561	1	7,1	0,2
1999	598	1	6,5	-0,1
2000	652	3	9,1	0,3
2001	694	5	6,4	0,2
2002	709	4	2,3	0,0
2003	720	5	1,4	-0,1
2004	736	4	2,3	0,0
2005	767	5	4,2	0,1
2006	812	5	5,9	0,0
2007	880	8	8,4	0,3
2008	937	11	6,5	0,3
2009	930	9	-0,7	-0,1
2010	964	11	3,6	0,1
2011	1 029	13	6,8	0,2
2012	1 068	15	3,7	0,0
2013	1 094	16	2,5	0,1
2014	1 137	18	3,9	0,1
2015	1 185	18	4,2	-0,2
2016	1 241	20	4,8	0,2

Arbetskraftsinsats

Revideringar år 2015

Arbetsinsatsen gällande vissa företag har omklassats från näringslivet till offentliga myndigheter på samma sätt som gjorts på övriga områden i nationalräkenskaperna. Det gäller bland annat public service. Antal anställda i de omklassade företagen var ca 7 000 år 2015. Antalet arbetade timmar i dessa företag var ca 11 miljoner timmar vilket motsvarar drygt 0,1 procent av det totala antalet arbetade timmar och uppåt 0,2 procent av näringslivets arbetade timmar. Sett till totala näringslivet så har alltså de flyttade företagen liten effekt men för bransch 60 var effekten stor. Över hälften av de sysselsatta bytte från näringsliv till offentliga myndigheter.

Antalet arbetade timmar i svart verksamhet har reviderats upp med ca 52,3 miljoner timmar år 2015, vilket motsvarar knappt 0,7 procent av det totala antalet

arbetade timmar det året, eller knappt en procent av näringslivets arbetade timmar. Det beror på att de svarta lönesummorna har reviderats upp vilket bedöms ha en effekt på antalet svarta arbetade timmar.

För hushållens icke-vinstdrivande organisationer har HIO-undersökningen nu används för branschfördelningen. Det har lett till att sektorn finns representerad inom fler branscher, bland annat handelsbranschen. Det största antalet sysselsatta finns dock fortfarande inom bransch S94. Det totala antalet sysselsatta är inte förändrat.

År 2014 och bakåt har även Ericsson AB flyttats från att tidigare varit ett varuproducerande företag till att nu vara ett i huvudsak tjänsteproducerande företag. Det påverkar utvecklingstalen till 2015. För år 2015 och framåt har denna omklassning gjorts sedan tidigare.

Tabell 31. Medelantal sysselsatta 2015; personer i 1000-tal, volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Antal sysselsatta (1 000-tal)		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Näringslivet totalt	3 309	7	1,1	0,0
Varuproducenter	1 072	0	-0,4	1,2
Tjänsteproducenter	2 237	-7	1,9	-0,6
Offentliga myndigheter	1 378	7	2,2	0,0
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer	120	0	2,4	0,0
HELA EKONOMIN	4 808	0	1,5	1,5

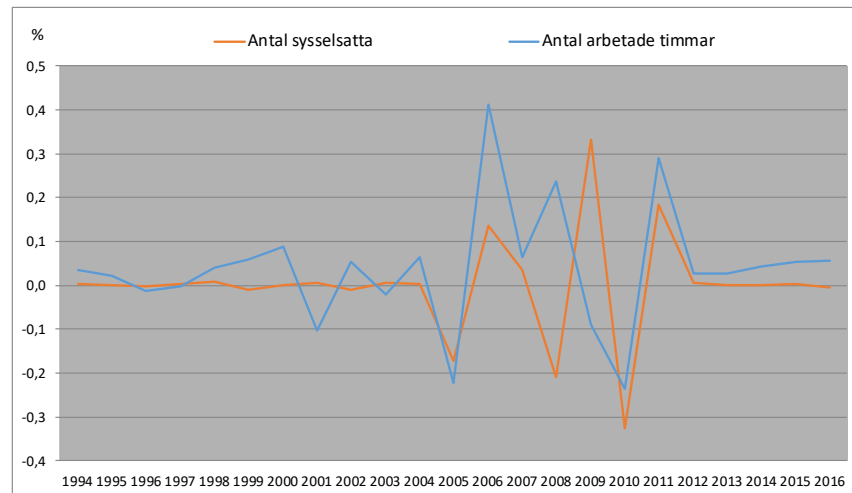
Tabell 32. Antal arbetade timmar 2015; timmar (miljoner), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Antal arbetade timmar (miljontals timmar)		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
Näringslivet totalt	5 534	42	1,6	0,1
Varuproducenter	1 888	9	-0,5	1,0
Tjänsteproducenter	5 905	43	2,3	-0,2
Offentliga myndigheter	2 088	11	1,3	0,0
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer	170	0	5,0	0,0
HELA EKONOMIN	7 793	52	1,6	0,1

Revideringar år 1993-2016

I diagrammet nedan ses hur totala antalet arbetade timmar och totala antalet sysselsatta har reviderats för åren 1993 till 2016.

Diagram 17. Medelantal sysselsatta och antal arbetade timmar i hela ekonomin 1994-2016, revidering av volymförändring (procentenheter)

En av de större förändringarna är att en anpassning till de mest uppdaterade AKU-värdena har gjorts för flera av åren 2005 till 2010. Dessa ändringar syns tydligt i grafen ovan. För antal sysselsatta är detta den enda revideringen som har gjort att totalt antal sysselsatta ändrats. När det gäller antal arbetade timmar så har värdet för hela ekonomin även påverkats av en revidering av det tillägg som görs för att skatta antal arbetade timmar i svart verksamhet. Denna revidering är i linje med den revidering som gjorts av löneinkomster från svart verksamhet. De reviderade svarta timmarna har skattats genom att anta att den svarta lönen per timma är samma som tidigare för svart verksamhet i respektive bransch. Utvecklingstal och nivå för ny och gammal serie kan ses i de två diagrammen nedan.

Diagram 18. Antal arbetade timmar i svart verksamhet 1994-2016, volymförändring (procent) för gammal och ny tidsserie

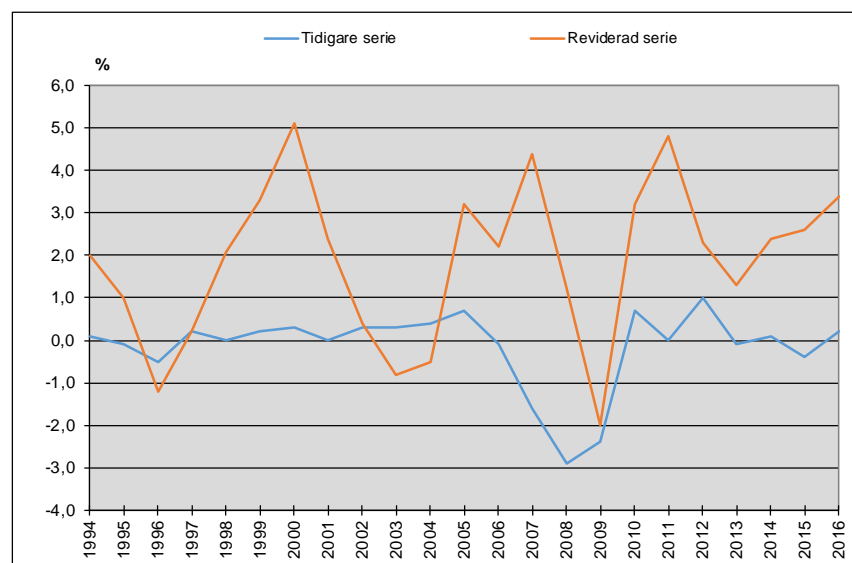
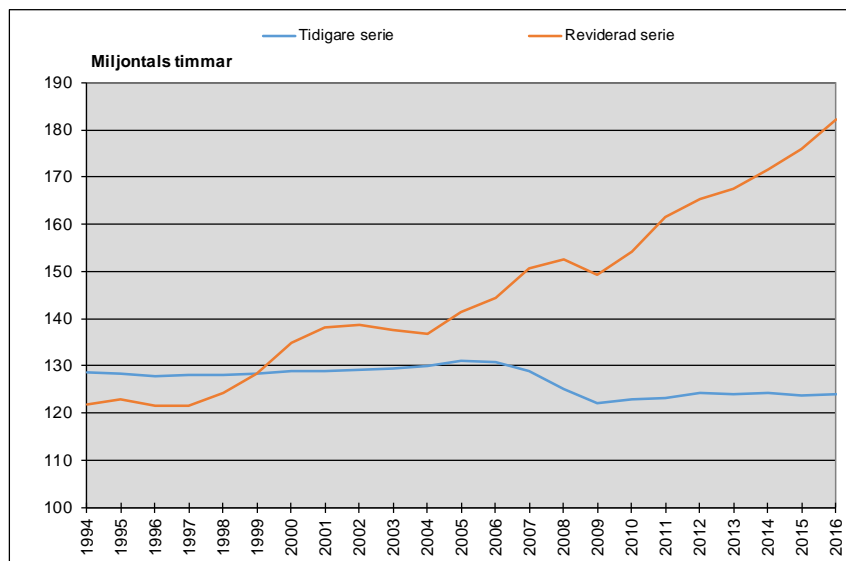

Diagram 19. Antal arbetade timmar i svart verksamhet 1994-2016, timmar (miljoner) för gammal och ny tidsserie

De företag vars arbetsinsats har omklassats från näringsliv till offentliga myndigheter hade åren 1993 till 2005 ca 6 000 anställda och från år 2006 och framåt ca 7 000 till 8 000 anställda. Detta har påverkat främst bransch SNI 60 men även SNI 52, 59, 86 och 91.

Tabell 33. Medelantal sysselsatta 1993-2016, personer i 1 000-tal, volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Antal	Antal	Volym-	Volym-
	sysselsatta (1 000-tal)	sysselsatta (1 000-tal)	utveckling procent	utveckling procent
	Ny Revidering		Ny	Revidering
1993	4 102	0		
1994	4 063	0	-1,0	0,0
1995	4 129	0	1,6	0,0
1996	4 096	0	-0,8	0,0
1997	4 043	0	-1,3	0,0
1998	4 112	1	1,7	0,0
1999	4 198	0	2,1	0,0
2000	4 301	0	2,5	0,0
2001	4 392	1	2,1	0,0
2002	4 393	0	0,0	0,0
2003	4 368	0	-0,6	0,0
2004	4 338	1	-0,7	0,0
2005	4 342	-7	0,1	-0,2
2006	4 421	-2	1,8	0,1
2007	4 525	1	2,3	0,0
2008	4 556	-9	0,7	-0,2
2009	4 461	6	-2,1	0,3
2010	4 489	-9	0,6	-0,4
2011	4 593	-1	2,3	0,2
2012	4 627	0	0,7	0,0
2013	4 672	0	1,0	0,0
2014	4 737	0	1,4	0,0
2015	4 808	1	1,5	0,0
2016	4 897	0	1,9	0,0

Tabell 34. Antal arbetade timmar 1993-2016, timmar (miljoner), volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Antal arbetade timmar (miljontals)		Volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993	6 542	-9		
1994	6 637	-7	1,5	0,0
1995	6 767	-6	2,0	0,1
1996	6 764	-7	0,0	0,1
1997	6 697	-7	-1,0	0,0
1998	6 806	-4	1,6	0,0
1999	6 988	0	2,7	0,0
2000	7 068	6	1,1	0,1
2001	7 115	9	0,7	0,0
2002	7 016	9	-1,4	0,1
2003	6 916	8	-1,4	0,0
2004	6 970	7	0,8	0,0
2005	6 971	-9	0,0	0,0
2006	7 091	19	1,7	-0,2
2007	7 316	25	3,2	0,4
2008	7 413	32	1,3	0,1
2009	7 196	28	-2,9	0,1
2010	7 365	11	2,3	0,0
2011	7 538	39	2,3	-0,3
2012	7 530	41	-0,1	0,3
2013	7 559	43	0,4	0,0
2014	7 672	48	1,5	0,0
2015	7 793	53	1,6	0,1
2016	8 002	58	2,7	0,1

Arbetsproduktivitet inom näringslivet*Revideringar år 2015*

Förändringen i arbetsproduktiviteten mäts som förändringen av förädlingsvärdet i fasta priser i förhållande till förändringen av antalet arbetade timmar. För år 2015 reviderades arbetsproduktiviteten ned med 0,1 procent till 3,5 procent för näringslivet. Förändringen av förädlingsvärdet i fasta priser var oförändrad, 5,2 procent. Förändringen i arbetade timmar ökade från 1,5 till 1,6 procent.

Revideringar år 1993-2016

I tabellen nedan framgår de revideringar som gjorts på näringslivets arbetsproduktivitet åren 1994-2016 och även på de underliggande variablerna.

Tabell 35. Näringslivets förädlingsvärde i fasta priser, arbetade timmar samt arbetsproduktivitet 1994-2016, volymförändring (procent) och revidering av volymförändring (procentenheter)

	Förädlingsvärde volymutveckling procent		Arbetade timmar volymutveckling procent		Arbetsproduktivitet volymutveckling procent	
	Ny	Revidering	Ny	Revidering	Ny	Revidering
1993						
1994	6,0	-0,2	2,7	0,1	3,2	-0,2
1995	6,4	-0,1	3,0	0,1	3,3	-0,2
1996	2,3	0,3	0,3	0,0	2,0	0,2
1997	4,4	0,0	-1,0	0,0	5,4	0,0
1998	5,2	0,1	2,0	0,1	3,1	0,0
1999	5,3	-0,1	3,5	0,0	1,7	-0,1
2000	7,1	0,3	2,1	0,1	4,8	0,1
2001	1,6	0,0	1,0	0,1	0,6	-0,1
2002	2,3	0,1	-2,4	0,0	4,8	0,1
2003	2,7	-0,1	-2,0	0,0	4,8	-0,1
2004	5,7	0,1	0,3	0,0	5,4	0,1
2005	3,4	0,1	0,3	-0,3	3,2	0,5
2006	6,1	-0,1	1,9	0,6	4,2	-0,6
2007	4,4	0,0	4,4	0,1	0,0	-0,1
2008	-0,5	0,0	2,6	0,1	-3,0	-0,1
2009	-6,0	1,5	-3,9	-0,1	-2,3	1,6
2010	8,1	0,1	3,2	-0,3	4,7	0,4
2011	4,5	0,6	3,1	0,5	1,4	0,1
2012	-0,9	-0,5	-0,5	0,0	-0,4	-0,6
2013	1,3	-0,5	0,3	0,0	1,0	-0,5
2014	3,4	0,3	1,4	0,0	2,0	0,3
2015	5,2	0,0	1,6	0,1	3,5	-0,1
2016	2,1	-0,6	2,4	0,1	-0,3	-0,7

Näringslivets arbetsproduktivitet har reviderats med mellan -0,7 till +1,6 procentenheter 1994-2016. De flesta åren beror förändringarna på revideringar av förädlingsvärdet. Under perioden 2005-2010, utom år 2009, beror förändringarna på revidering av arbetade timmar. År 2011 skedde stora revideringar av både förädlingsvärde och arbetade timmar, men de tog ut varandra och påverkade inte produktiviteten i någon större omfattning.

För beskrivning av de revideringar som påverkat förädlingsvärden och arbetade timmar hänvisas till dessa avsnitt.

Kvartalsräkenskaperna

Års- och kvartalsberäkningar av nationalräkenskaperna är inte två separata produkter. Lite förenklat kan man säga att i årsberäkningen bestäms nivån på BNP och andra aggregat i nationalräkenskapssystemet, medan kvartalsberäkningarna är ett sätt att fördela resultatet från årsberäkningarna på respektive kvartal och att skatta de mer aktuella kvartalen. Den allmänna översynen som genomförts av åren 1993 till 2016 innebär nya nivåer, metoder och underlag. Dessa förändringar påverkar kvartalsberäkningarna både bakåt i tiden och framåt.

En revidering av tidsserien utgår från årsberäkningarna vartefter kvartalen anpassas till de nya årsknivåerna, det vill säga en kvartalsfördelning av de nya årsknivåerna genomförs⁴. Restposter mellan BNP från produktions- och användningssidan kan då uppstå för de enskilda kvartalen. Kvartalsvisa avstämningar har därför gjorts för hela tidsserien från 1993. I avstämningsarbetet har kvartalsmönstren setts över och i vissa fall justerats. Restposten som återstått efter översynen har stämts av på lagerinvesteringar, vilket innebär att kvartalsmönstret i huvudsak bestämts från produktionssidan.

Kvartalsberäkningarna baseras på ett ofta mindre omfattande och mindre genomarbetat underlag än årsberäkningen. Målet är att så gott som möjligt skatta den BNP-utveckling som senare fastställs i den efterföljande årsberäkningen. Kvartalsberäkningarna har därför anpassats utifrån de förändringar i underlag och metoder som införts i årsberäkningarna och som beskrivits i detalj tidigare i denna publikation.

Ytterligare en konsekvens av den allmänna översynen är att avstämningsprinciperna som styr kvartalsavstämningen har setts över och anpassats. Som beskrivits i tidigare avsnitt, har sättet att stämma av årsberäkningarna till ett entydigt BNP-resultat ändrats i samband med den allmänna översynen.

Den restpost som uppstått i kvartalsberäkningarna har tidigare stämts av, efter eventuella bedömningskorrigeringar, med stöd av avstämningsprinciper som bestämts utifrån de båda beräkningarnas historiska förhållande till utfallet av årsberäkningarna i olika konjunkturfaser. Från och med beräkningsomgången som publiceras i september 2019 görs istället en modellbaserad justering av beräkningen från produktionssidan för att ta hänsyn till förändringar i inputkoefficienten, det vill säga förbrukningens andel av produktionen. Justeringen skattas med stöd av data avseende ingående och utgående moms samt import och export, och baseras på momsregistret. Denna korrigering leder till en ny skattning av produktionssidan. Därefter stäms produktions- och användningssidan av med samma belopp. Den här ansatsen har använts för samtliga kvartal 2018 och 2019 och framåt.

På grund av den allmänna översynen finns för närvarande endast tidsserier från och med 1993. De längre tidserierna beräknas vara klara för publicering senare under 2019.

Sektorräkenskaperna

Totala ekonomins inkomster och sparande

Tabellen nedan visar revideringar av finansiellt sparande för åren 1993-2016 publicerat i september 2019 jämfört med finansiellt sparande för åren 1993-2016 publicerat i september 2018, båda beräknade enligt ESA 2010.

⁴ En mer detaljerad beskrivning av kvartalsfördelningen går att finna i avsnitt 3.2.2 i https://www.scb.se/contentassets/767986f40d23499facc8e6f6e5234a06/dokumentation_om_kallor_och_metoder_for_kvartalsberakningarna.pdf

Tabell 36. Revidering av finansiellt sparande 1993-2016, löpande priser (miljarder kronor)

	Icke-finansiella bolag	Finansiella bolag	Offentlig förvaltning	Hushålls sektorn	Samtliga inhemska sektorer
1993	1	3	0	-18	-18
1994	0	4	0	-19	-19
1995	-2	5	-1	-19	-20
1996	-1	6	0	-18	-19
1997	-1	9	0	-26	-21
1998	-4	8	0	-23	-22
1999	1	7	-3	-24	-25
2000	10	9	-1	-35	-26
2001	7	8	0	-35	-30
2002	6	3	0	-30	-31
2003	4	3	1	-28	-32
2004	8	3	0	-29	-29
2005	3	4	0	-32	-35
2006	0	1	1	-26	-37
2007	0	-6	0	-24	-42
2008	-13	17	1	-34	-33
2009	16	6	0	-36	-19
2010	-11	36	-1	-39	-18
2011	35	2	-1	-36	-7
2012	28	-3	-2	-29	-11
2013	29	-2	-2	-39	-17
2014	34	3	0	-64	-30
2015	39	-1	-2	-71	-36
2016	27	0	0	-56	-29

Utlandet

Finansiellt sparande har reviderats för hela perioden 1993-2016.

Uppgifter från kontrolluppgifter avseende sociala ersättningar till personer bosatta i utlandet har införts från och med 1993. En ny metod för kapitalavkastning tillräknad försäkringstagare infördes från och med 2006 i tidsserien.

Hushållssektorn

Hushållens disponibla inkomster består av ett flertal olika inkomst- och utgiftslag. Förutom löneinkomster och avdrag för skatter ingår även kapitalinkomster, egen-företagares driftöverskott av näringsverksamhet (sammansatta förvärvsinkomster), transfereringsinkomster samt avdrag för kapitalutgifter och transfereringsutgifter. I samband med denna publicering har inkomster och sparande för hushållen samt hushållens icke-vinstdrivande organisationer reviderats tillbaka till 1993.

Hushållens disponibla inkomster har reviderats ned för samtliga år utom 2007. För perioden 1993-2016 har den disponibla inkomsten reviderats ned med i genomsnitt 9,2 miljarder per år. Detta beror på att transfereringsnettot och kapi-

talinkomsterna reviderats ned mer än vad löneinkomsterna och den sammansatta förvärvsinkomsten har reviderats upp. Att den disponibla inkomsten reviderats ned samtidigt som konsumtionsutgifterna uppreviderats får till följd att det finansiella sparandet revideras ned.

Revideringarna för finansiellt sparande redovisas i tabellen ovan.

För perioden 1993-2016 har lönerna reviderats upp med i snitt 9,7 miljarder per år. Att lönerna reviderats upp beror i främst på att en ny modell har införts för beräkningen av svarta löner.

Transfereringsnettot har reviderats ned bland annat därför att radio- och tv-avgiften numera förs som skatt och inte som konsumtion.

För information om revideringar om hushållens konsumtion hänvisas till stycket om revideringar av de egentliga hushållens konsumtionsutgifter i avsnittet om försörjningsbalansen.

Kapitalinkomsterna har reviderats ned då schablonintäkter avseende bostadsuppskov, innehav av investeringssparkonto samt andelar i investeringsfonder tidigare ingick in de beräknade mottagna utdelningarna. Dessa schablonintäkter är inte med i de nuvarande uppgifterna avseende mottagna utdelningar.

De sammansatta förvärvsinkomsterna har reviderats eftersom NR nu i större utsträckning baserar produktionsberäkningarna på undersökningen Företagens Ekonomi.

Finansiella bolag

Finansiella bolag har reviderats för hela tidsserien. Revideringar av förädlingsvärden för de finansiella branscherna har lett till reviderade förädlingsvärden för finansiella bolag. Nya underlag har arbetats in för Monetära finansinstitut.

Försäkringsbolagen och pensionsinstitutens sparande har reviderats för hela tidsserien. Förklaringen är att reviderade underlag för ränteuppgifter, driftkostnader, nya skatteunderlag, kvarhållna utdelningar har införts samt en metodförändring av beräkning av pensioner. Revideringarna baserar huvudsakligen på tidigare reviderade uppgifter för utlandssektorn som nu tas in i NR, på utvecklingsarbete inom sektorn och på motsektorpåverkan.

Icke-finansiella bolag

En översyn av lämnade och mottagna utdelningar har gjorts för att exkludera extraordinära utdelningar. Detta har främst påverkat nivåerna av både lämnade och mottagna utdelningar inom den icke-finansiella företagssektorn. Nettot av lämnade och mottagna utdelningar har dock inte påverkats i samma utsträckning som nivån på respektive sida.

Offentlig förvaltning

Finansiellt sparande för offentlig förvaltning har reviderats för hela tidsserien 1993-2016. Som mest reviderades sparandet med 2,6 miljarder kronor ett enskilt år men bilden av offentliga finanser har inte ändrats till följd av översynen av tidsserien. Ackumulerat för hela perioden 1993-2016 reviderades finansiellt sparande ner med 9,0 miljarder kronor. Däremot har inkomster och utgifter reviderats mer, framför allt till följd av omklassning av Public service som numer ingår i staten. Det påverkade både inkomster i form av radio- och TV-avgiften och utgifter i form av programföretagens konsumtionsutgifter. För mer information om revideringar av finansiellt sparande i offentlig förvaltning se ”I september 2019 revideras tidsserien för offentliga finanser” under fördjupad information på <http://www.scb.se/NR0103>.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Syftet med nationalräkenskaperna (NR) är att ge en sammanfattande beskrivning av den svenska ekonomins omfattning, struktur och utveckling. Den svenska ekonomin utgörs av svenska enheters ekonomiska aktiviteter samt de transaktioner som sker mellan svenska och utländska enheter. Beskrivningen ska ske på ett systematiskt sätt i ett kontosystem och tillgodose de regler som anges i ENS 2010 – det europeiska nationalräkenskapssystemet, vilket är lag i EU:s medlemsländer – samt kompletterade riktlinjer. Regleringen av nationalräkenskaperna inom EU är väsentlig för att nå jämförbarhet mellan medlemsländerna.

NR används som underlag för analys av den svenska ekonomins omfattning, struktur och utveckling och utgör som sådant underlag för såväl ekonomiskt politiska som affärsmässiga bedömningar och beslut. Därtill används statistiken för administrativa ändamål t.ex. som underlag för fastställande av EU-avgiften och för övervakning av EU-ländernas uppfyllande av Maastrichtkriterierna.

Mer information om statistikens ändamål och innehåll ges i avsnitt 1 i Kvalitetsdeklaration på SCB:s webbplats, www.scb.se/NR0103.

Information om statistikens framställning

NR sammanställs utifrån en mängd olika primärstatistikkällor. Definitioner och graden av täckning i de olika källorna överensstämmer inte alltid med NR:s behov. För att få total täckning och anpassade definitioner används olika modeller i NR:s beräkningar. Slutligen görs en avstämning mellan tillgång, användning och inkomster i systemet för att urskilja och kunna åtgärda brister i konsistensen mellan de olika delarna av räkenskaperna. En utförlig beskrivning av årsberäkningarna finns i dokumentationen "[Beräkningsrutiner för nationalräkenskaperna](#)" som finns under Fördjupad information på SCB:s webbplats, www.scb.se/NR0103.

Information om statistikens kvalitet

De årliga räkenskaperna, som publiceras efter 21 månader, bygger i flera avseenden på mer fullständig och detaljerad statistik än den statistik som finns tillgänglig för kvartalsberäkningarna och som publiceras två månader efter utgången av respektive kvartal. Lite förenklat kan man säga att i årsberäkningen bestäms nivån på BNP och andra aggregat i nationalräkenskapssystemet, medan kvartalberäkningarna är ett sätt att fördela resultatet från årsberäkningarna på respektive kvartal och att skatta de mer aktuella kvartalen.

Nationalräkenskaperna, såväl de årsvisa som de kvartalsvisa, baseras på ett stort antal primärstatistikkällor. Tillförlitligheten beror till stor del på kvaliteten i de olika källorna och på de modellantaganden som är nödvändiga för att skatta nationalräkenskapernas målstorheter, vilka i en del fall kan skilja sig avsevärt från primärstatistikens målstorheter. På en del områden saknas löpande kortperiodisk statistik, eller löpande statistik över huvud taget, vilket innebär att modellantagandena blir mycket viktiga.

Mer information om statistikens kvalitet ges i avsnitten 2–5 i Kvalitetsdeklaration på SCB:s webbplats, www.scb.se/NR0103. Avsnitt F beskriver statistikens historik.

In English

Economic development in 2017

This is a publication in the series Statistical Reports and presents the results of the final version of the annual Swedish National Accounts for the year 2017. The final version of the annual National Accounts is based on better information from the statistical sources in terms of level of detail, coverage and reliability than was available when the quarterly accounts and the preliminary versions of the annual accounts were calculated.

GDP in 2017 amounted to SEK 4 621 billion in current prices. In terms of volume change, GDP in 2017 increased by 2.4 percent compared to the previous year. GDP growth was revised upwards by 0.3 percentage points compared to the preliminary 2017 compilations based on quarterly information. Looking at contribution to GDP growth, the largest upward revision in the detailed calculation of 2017 was made on exports of services, and the largest downward revision was made on gross fixed capital formation by market producers and producers for own final use.

GDP from the expenditure side consists of four components: Household final consumption expenditure, government final consumption expenditure, capital formation and net exports (exports minus imports). Figures on contribution to GDP growth illustrate how changes in these components influence GDP. To sum up the contributions to the 2.4 percent GDP growth in 2017 mentioned above, the entire growth was derived from capital formation (1.5 percentage points) and household final consumption expenditure (0.9 percentage points). Government final consumption expenditure and net exports gave no contributions at all to the GDP growth in 2017.

Household final consumption expenditure, including NPISH, amounted to SEK 2 077 billion in current prices and increased by 2.1 percent in volume in 2017. Government final consumption expenditure showed a 0.1 percent volume increase in 2017. The level of government final consumption expenditure was SEK 1 205 billion in current prices. Measured in volume the consumption expenditure increased in local government and decreased in central government. The change in volume was +0.9 percent and -2.0 percent respectively.

Gross fixed capital formation increased by 5.6 percent in volume in 2017, amounting to SEK 1 163 billion in current prices.

Foreign trade increased in 2017. The change in volume of exports was +4.3 percent and that of imports was +4.8 percent. Exports and imports in current prices amounted to SEK 2 053 billion and SEK 1 905 billion respectively, resulting in net exports of SEK 148 billion in current prices.

GDP from the production side is defined as the sum of all value added (at basic prices) generated in the entire economy, a sum which is adjusted with certain taxes and subsidies to arrive at market prices. Value added at basic prices for market producers (and producers for own final use) showed a volume increase of 3.0 percent in 2017 and amounted to SEK 3 210 billion in current prices. The volume growth was 3.2 percent for producers of goods and 2.8 percent for producers of services. Government value added increased by 1.1 percent in volume.

Total wages and salaries in the Swedish economy amounted to SEK 1 832 billion in current prices in 2017. This was an increase of 5.0 percent from 2016.

The disposable income of households was SEK 2 219 billion in current prices in 2017, an increase of 3.9 percent from the previous year. In terms of volume change the disposable income of households increased by 2.1 percent. Household savings amounted to SEK 319 billion in 2017, resulting in a savings ratio

of 13.3 percent. The savings ratio decreased by 0.6 percentage points compared to 2016.

Revision of the national accounts 1993-2016

Background

Time series of National Accounts are subject to benchmark revisions from time to time. The need for such revisions are obvious: new and improved methods and statistical information/sources as well as adaption to international regulations and standards. Benchmark revisions of the Swedish National Accounts are carried out approximately every five years, in accordance with demands from the European Union.

This publication contains the results from the latest benchmark revision of the Swedish National Accounts, covering the years 1993-2016. The revision incorporates new, improved and revised data sources, methods and calculation models within several areas of the Swedish National Accounts. Looking at the results, the greatest impact of the benchmark revision has been on the levels of GDP in current prices, while the revisions of GDP volume changes have been more limited.

The year 2015

The year 2015 was the starting point or benchmark year of this revision. GDP in current prices in 2015 amounted to SEK 4 248 billion, an upward revision of SEK 47 billion or 1.1 percent. The largest changes of level in current prices were recorded for household final consumption expenditure (+2.8 percent), gross fixed capital formation (+1.8 percent) and exports (-1.6 percent). Imports were almost unchanged which resulted in a downward revision of net exports of 16 percent or SEK 33 billion.

Total production in current prices 2015 amounted to SEK 7 644 billion, an upward revision of SEK 286 billion or 3.9 percent. Total intermediate consumption rose by SEK 232 billion or 6.4 percent. This resulted in a revision of value added of SEK +55 billion or +1.5 percent. The new input share⁵ of 2015 is 50.6 percent, an upward revision of 1.2 percentage points.

The period 1993-2016

Looking at the period 1993-2016, the revisions of GDP in current prices for a single year amounted to between SEK -3 billion and SEK +58 billion. Revisions of GDP in current prices were distinctly larger for the period 2009-2016 (between SEK +30 billion and SEK +58 billion) than for the period 1993-2008 (between SEK -3 billion and SEK +13 billion). The large difference in magnitude of GDP revision between the two periods can largely be assigned to household consumption, imports and exports. Revisions of GDP yearly change in volume for the period 1993-2016 spanned from -0.3 to +1.0 percentage points.

Large upward revisions of household consumption and gross fixed capital formation in every year of the period 1993-2016 constituted the main positive contributions to the revised levels of GDP in current prices. Exports, on the other hand, showed large downward revisions over the entire period, and thus gave negative contributions to the revision of GDP in current prices. The same was true of net exports, i.e. exports minus imports.

⁵ The input share is the quota of intermediate consumption and production.

Revisions of total production in current prices amounted to between SEK +96 billion and SEK +318 billion per year over the period 1993-2016. The corresponding revisions of total intermediate consumption spanned from SEK +83 billion to SEK +271 billion. Looking at the whole period 1993-2016, the input share for the total economy was revised by +1.2 percentage points per year on average.

Total wages and salaries and total hours worked were revised upwards over the period 1993-2016, due to adjustments of the calculations of black market activities.

List of diagrams

Diagram 1. GDP 1994-2017, change in volume (percent)

Diagram 2. GDP and GDP per capita in constant prices 1994-2017, change in volume (percent)

Diagram 3. Contributions from the expenditure side to change in volume of GDP 2013-2017 (percentage points)

Diagram 4. Real household final consumption expenditure 1994-2017, change in volume (percent)

Diagram 5. Government final consumption expenditure 2013-2017, change in volume (percent)

Diagram 6. Gross fixed capital formation 1994-2017, volume index (year 2015=100)

Diagram 7. Exports and imports 2013-2017, change in volume (percent); net exports 2013-2017, contribution to change in volume of GDP (percentage points)

Diagram 8. Production 2008-2017, change in volume (percent)

Diagram 9. Contributions from the production side to change in volume of GDP 2008-2017 (percentage points)

Diagram 10. Total wages and salaries 1994-2017, change in volume (percent)

Diagram 11. Average number of employed 1993-2017, 1000 persons and change in volume (percent)

Diagram 12. Average number of employed by activity for market producers and producers for own final use and for government 1993-2017, 1000 persons

Diagram 13. Value added in constant prices, hours worked and labor productivity 1993-2017, change in volume (percent)

Diagram 14. GDP 1994-2017 according to the final annual version and the first preliminary quarterly version, change in volume (percent)

Diagram 15. Components of household net disposable income 1993-2017, current prices (SEK billion)

Diagram 16. Household net saving rate, incl. and excl. pension funds reserves, 1993-2017, percent

Diagram 17. Average number of employed and number of hours worked 1994-2016, revision of change in volume (percentage points)

Diagram 18. Number of hours worked in black market activities 1994-2016, change in volume (percent) for previous and revised time series

Diagram 19. Number of hours worked in black market activities 1994-2016, hours (million) for previous and revised time series

List of tables

Table 1. Real households final consumption expenditure by purpose 2017; current prices (SEK billion), contribution (percentage points) and change in volume (percent)

Table 2. NPISH consumption expenditure 2017, current prices (SEK billion) and change in volume (percent)

Table 3. Household actual final consumption 2013-2017, current prices (SEK billion) and share of GDP (percent)

Table 4. Gross fixed capital formation by activity and type of asset 2017; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and contribution (percentage points)

Table 5. Value added by activity 2017, current prices (SEK billion) and change in volume (percent)

Table 6. Net lending by sector 2014-2017, current prices (SEK billion)

Table 7. Government net lending by sector 2016 and 2017, nominal level and change in current prices (SEK billion)

Table 8. GDP expenditure approach 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 9. Production, intermediate consumption and value added 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 10. GDP 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 11. Real households final consumption expenditure by purpose 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 12. Real household final consumption expenditure by durability 2015; current prices (SEK billion)

Table 13. Real households final consumption expenditure 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 14. NPISH consumption expenditure 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 15. NPISH consumption expenditure 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 16. Government final consumption expenditure 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 17. Government final consumption expenditure 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 18. Gross fixed capital formation 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 19. Gross fixed capital formation 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 20. Changes in inventories 2015, current prices (SEK billion)

Table 21. Changes in inventories 1993-2016, current prices (SEK billion)

Table 22. Foreign trade in goods and services 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 23. Exports of goods and services 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 24. Imports of goods and services 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 25. Value added by sector 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 26. Value added, production and intermediate consumption for market producers and producers for own final use 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 27. Value added by activity for market producers and producers for own final use 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 28. Value added for market producers and producers for own final use 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 29. Wages and salaries by sector 2015; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 30. Wages and salaries by activity for market producers and producers for own final use 1993-2016; current prices (SEK billion), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 31. Average number of employed 2015; 1000 persons, change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 32. Number of hours worked 2015; hours (million), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 33. Average number of employed 1993-2016, 1000 persons, change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 34. Number of hours worked 1993-2016, hours (million), change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 35. Value added in constant prices, hours worked and labor productivity for market producers and producers for own final use 1994-2016, change in volume (percent) and revision of change in volume (percentage points)

Table 36. Revision of net lending 1993-2016, current prices (SEK billion)

List of terms

Användningssidan	Expenditure approach
Arbetade timmar	Hours worked
Arbetskostnad	Labor costs
Arbetsmarknad	Labor market
Arbetsproduktivitet	Labor productivity
Benämning	Name
Bidrag	Contribution
BNP	GDP
Bransch	Industry
Bruttoinvesteringar	Gross capital formation
Egentliga hushåll	Households excluding NPISH
Faktiska tal	Non-adjusted values
Fasta priser	Constant prices
Finansiella bolag	Financial corporations
Förädlingsvärde	Value added
Handelsmarginaler	Trade margins
HIO	NPISH
Hushållens icke-vinstdrivande organisationer	Non-profit institutions serving households
Hushållens konsumtionsutgifter	Household consumption expenditure
Hushållssektorn	Household sector
Icke-finansiella bolag	Non-financial corporations
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Investeringstyp	Type of asset
Lager	Inventories
Lagertyp	Inventory type
Landsting	County council
Lön	Wage
Löpande priser	Current prices
Nettoexport	Net exports
Ny	New
Näringsliv	Business sector
Näringsgren	Kind of activity
Medelantal	Average number
Miljarder kronor	SEK billion
Offentliga konsumtionsutgifter	General government final consumption expenditure
Offentliga myndigheter	General government

Primärkommuner	Municipalities
Procent	Percent
Procentenheter	Percentage units
Produktion	Production
Produktskattenetto	Net product taxes
Produktionssidan	Production approach
Revidering	Revision
Referensår	Reference year
Sektorräkenskaper	Sector accounts
Sparande	Savings
Sparkvot	Net saving rate
Statliga myndigheter	Central government
Sysselsatta	Employed
Tillverkningsindustri	Manufacturing
Tjänsteproducenter	Service-producing industries
Transfereringsnetto	Net transfers
Utrikeshandel	Foreign trade
Utveckling	Change
Varuproducenter	Goods-producing industries
Volymförändring	Volume change
Volymindex	Volume index
Värdeföremål	Valuables